

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Analýza základních strategických dokumentů pro oblast VaVal

ke Scénáři přípravy strategie ČR pro oblast VaVal

Příloha 1 dokumentu Scénář přípravy strategie ČR pro oblast VaVal

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

OBSAH

1. Úvod
2. Období 1991 - 1999
3. Období 2000 – 2007
4. Období 2008 - 2015

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1. Úvod

Předmětem analýzy jsou národní strategické dokumenty týkající se výzkumu, vývoje a inovací zpracované a projednané vládou v letech 1991 – 2015, tj. během 25 let. Toto dlouhé období je dle intenzity pozornosti věnované této oblasti věnované vládou a množství a rozsahu souvisejících strategických dokumentů vhodné rozdělit do třech období 1991 – 1999, 2000 – 2007, 2008 – 2015, shodou okolností téměř stejně dlouhých. Analýza je zaměřena zejména na identifikaci dotčených strategických dokumentů, jejich časovou a obsahovou návaznost s důrazem na priority, cíle, systém řízení a provázanost s jinými oblastmi.

2. Období 1991 - 1999

V období 1991 – 1999 bylo vládou projednáno a schváleno 5 zásadních strategických dokumentů v oblasti výzkumu a vývoje. Prvními dokumenty byly Zásady politiky vlády České republiky v oblasti vědy, výzkumu, rozvoje techniky a technologií a programy výzkumu, rozvoje techniky a technologií schválené v roce 1991 vládou Petra Pitharta.

V roce 1994 vláda Václava Klause schválila dvoustránkové zásady vlády pro oblast výzkumu a vývoje a v roce 1997 schválila nové rozšířené šestistránkové Zásady vlády pro oblast výzkumu a vývoje s výrazným akcentem na přípravu vstupu ČR do EU s tím, že uložila v rámci svého usnesení zajistit dodržování plnění těchto zásad. V roce 1998 schválila vláda Josefa Tošovského pětistránkové Principy vědní politiky ČR na přechodu do 21. století. Jedním z hlavních cílů státní podpory bylo zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky ČR.

Zároveň bylo konstatováno, že politika výzkumu a vývoje musí být koordinována s dalšími oblastmi veřejného zájmu, především s politikou hospodářskou, proexportní, sociální, vzdělanostní, zdravotní, bezpečnostní (obránnou), politikou životního prostředí, dopravní, kulturní a zahraniční. V rámci usnesení vlády byl uložen úkol zpracovat tyto principy do návrhu národní politiky výzkumu a vývoje.

Následně ve stejném roce 1998 vzala vláda Miloše Zemana na vědomí přípravu národní politiky výzkumu a vývoje České republiky a uložila zpracovat pro návrh národní politiky analýzu dosavadního vývoje a stavu výzkumu a vývoje, předložit podklady o úloze výzkumu a vývoje v koncepčních dokumentech zpracovávaných pro oblasti působnosti ústředních orgánů státní správy a o vazbě na národní politiku a připravit na základě Principů vědní politiky ČR na přechodu do 21. století návrh národní politiky.

Všechny výše uvedené strategické dokumenty charakteru zásad a principů na sebe navazují v jedné linii, vedle potom stojí programy. Žádný z těchto dokumentů nebyl rozpracován do úrovně konkrétních opatření s uvedením gestorů a termínů plnění.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

3. Období 2000 – 2007

V období 2000 – 2007 bylo vládou projednáno resp. schváleno celkem 10 zásadních strategických dokumentů týkajících se výzkumu, vývoje a inovací, což je dvojnásobek dokumentů proti předchozímu období 1991 – 1999.

V návaznosti na úkoly uložené v roce 1998 při schvalování Principů vědní politiky České republiky na přechodu do 21. století a při projednání přípravy národní politiky výzkumu a vývoje České republiky schválila v roce 2000 vláda Miloše Zemana první Národní politiku výzkumu a vývoje České republiky. S ohledem na dynamické změny ve společnosti a ekonomice spolu se skutečností, že doposud nebyly zpracovány celospolečenské strategické výhledy, nebylo možné, aby politika VaV ČR mohla být formulována dostatečně konkrétně pro standardní dobu 4 až 6 let. Proto schválený dokument stanovil konkrétní úkoly pro nejbližší 2 roky.

Pro další období byl obecným rámcem, který bylo nutné nejpozději v roce 2001 aktualizovat, posunout časový horizont a stanovit návaznost jednotlivých realizačních opatření. Dynamické změny ve společnosti a ekonomice spolu se skutečností, že doposud nejsou zpracovány celospolečenské strategické výhledy, neumožňují, aby politika VaV ČR mohla být již nyní formulována dostatečně konkrétně pro standardní dobu 4 až 6 let. Předkládaný dokument stanovuje konkrétní úkoly pro nejbližší 2 roky. Pro další období je obecným rámcem, který bude nutné nejpozději v roce 2001 aktualizovat, posunout časový horizont a stanovit návaznost jednotlivých realizačních opatření.

Národní politika vycházela z vládou schválené Analýzy dosavadního vývoje a stavu VaV v ČR a jejich srovnání se zahraničím, ze které vyplynula potřeba dále pokračovat v transformaci systému státní podpory VaV v ČR s cílem zejména zvýšit efektivnost a výkonnost VaV, zajistit vyšší provázanost politiky VaV s ostatními politikami vlády ČR, koncentrovat státní podporu do menšího počtu účinně koordinovaných programů a projektů, zlepšovat právní úpravu státní podpory VaV, zvýšit náročnost na celou oblast VaV spolu s výraznějším rozlišováním kvality dosahovaných výsledků a zvýšit objektivnost a průhlednost rozdělování finančních prostředků. Politika dále formulovala hlavní požadavky na nový zákon o VaV, zahájila proces výběru priorit orientovaného výzkumu a jejich zabezpečení formou národního programu a v neposlední řadě stanovila cesty, jak zvýšit odbornou úroveň a výkonnost státní správy ve VaV.

Národní politika má 20 stran rozdělených do 5 částí (Preambule, Východiska, Principy a vize, Cíle a priority, Strategie a nástroje).

V části koordinace konstatovala, že realizace politiky VaV bude koordinována s realizací politiky hospodářské (průmyslové, energetické, proexportní), sociální, vzdělávací, zdravotní, zemědělské, bezpečnostní (obránné), informační, politiky životního prostředí, dopravní, kulturní a zahraniční.

Verze: 30. 11. 2015

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Jedním z hlavních nástrojů bude příprava, realizace a hodnocení národního programu orientovaného výzkumu a vývoje.

V části priorit rozlišovala společné systémové priority (podpora rozvoje VaV s cílem zvýšit jeho výkonnost a efektivnost, lidské zdroje, vytváření podmínek pro spolupráci mezi jednotlivými oblastmi a institucemi VaV a mezi VaV a dalšími oblastmi, mezinárodní spolupráce a respektování regionálních potřeb rozvoje kapacit VaV) a věcné, tematické priority v orientovaném výzkumu, které budou zabezpečovány formou bohatě strukturovaného a jednotně koordinovaného národního programu VaV a formou výzkumných záměrů.

V části programů VaV se s přihlédnutím k potřebám společnosti a ekonomiky ČR stanovily priority národního programu orientovaného výzkumu, a to tematické programy (Kvalita života, Informační společnost, Konkurenceschopnost, Energie pro ekonomiku a společnost, Společenská transformace) a průřezové programy (Lidské zdroje pro VaV, Integrovaný VaV, Regionální a mezinárodní spolupráce ve VaV). Výběr dílčích programů (směrů) jednotlivých tematických programů bude proveden s využitím postupu foresight. Dosavadní absence politiky VaV a jejích priorit se nejvíce projevila na programech VaV.

V tehdejší době měla ČR cca 65 programů ve dvaceti resortech. Jejich obecně stanovené, nekonkrétní cíle se vzájemně překrývaly nebo byly shodné, vzájemná koordinace byla minimální a hodnocení plnění cílů programů bylo velmi formální nebo fragmentální (pouze po jednotlivých projektech, ne za program jako celek). Výsledkem bylo, že dvě třetiny účelových prostředků na VaV v ČR byly vynakládány na projekty s náklady menšími než 1 mil. Kč/rok, což byla roztrůstěnost VaV, která neměla s výjimkou společenských věd ve světě obdobu.

Základem účelového financování orientovaného VaV se od roku 2001 postupně stanou průřezové a tematické programy národního programu orientovaného výzkumu, formulované podle socioekonomických priorit politiky VaV. Úloha a postavení programů, resp. národních programů budou vymezeny v novém zákoně o výzkumu a vývoji; paralelně bude připravena metodika postupu jejich přípravy, kontroly, hodnocení výsledků atd. podle standardů vyspělých zemí.

Věcná náplň jednotlivých národních programů, jejich podprogramy, témata atd. budou vycházet z potřeb a požadavků společnosti na VaV. Stávající resortní programy budou po zhodnocení buď modifikovány jako "podprogramy" národních programů tam, kde to bude vhodné (kde cíle budou naplňovat socioekonomické priority politiky VaV) nebo u nich bude ukončeno zahajování nových projektů.

V části orgánů VaV v ČR byly východiskem pro diskusi o racionálním uspořádání státní správy ve VaV v rámci přípravy nového zákona o výzkumu a vývoji tři základní varianty, které vycházejí ze základních modelů uplatňovaných ve vyspělých zemích. První varianta tohoto procesu je založena na centralizovaném modelu rozpočtové kapitoly "výzkum a vývoj", soustředující nadpoloviční většinu objemu státní podpory VaV, která bude spravována MŠMT.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

Podstatou této varianty je soustředění průřezových částí jednotlivých rozpočtových kapitol do kapitoly MŠMT, kde bude zákonem stanoveno její členění. Rada pro výzkum a vývoj v této variantě zůstává v poloze poradního a odborného orgánu. Teprve návazně na zřízení rozpočtové kapitoly VaV může vzniknout potřebná analogie agentury pro aplikovaný výzkum (vycházející ne z grantového, ale z programového systému).

Druhá varianta zachovává decentralizovaný model stávajících rozpočtových kapitol VaV, ale výrazně posiluje účinnou koordinaci při realizaci politiky VaV, zejména při přípravě a uskutečňování Národního programu orientovaného výzkumu. Tato druhá varianta vychází ze soustředění a posílení dosud rozptýlených struktur státní správy zabývajících se koordinací VaV v ČR do Úřadu pro VaV, který by zajišťoval činnost Rady pro výzkum a vývoj v upraveném složení a kompetencích. Nově pojato bude postavení a funkce Rady pro výzkum a vývoj ČR, v čele se členem vlády. Další doplňkovou variantou, přicházející v úvahu, by mohlo být zřízení zcela nového ministerstva pro výzkum a vysoké školy.

V rámci usnesení vlády bylo uloženo zpracovat koncepce rozvoje výzkumu v oblasti působnosti ústředních orgánů a předložit návrh národního programu orientovaného výzkumu a vývoje.

V roce 2002 vzala vláda Miloše Zemana na vědomí návrh národního programu orientovaného výzkumu a vývoje, který realizoval tematické a průřezové priority Národní politiky výzkumu a vývoje z roku 2000. V rámci usnesení vlády byl uložen úkol předložit návrh Národního programu výzkumu vycházejícího po věcné stránce z Národního programu orientovaného výzkumu a vývoje.

V roce 2003 vláda Vladimíra Špidly schválila Národní program výzkumu, který tematicky vycházel z návrhu Národního programu orientovaného výzkumu. V Národním programu výzkumu označeného I na léta 2004-2009 MŠMT koordinovalo 8 poskytovatelů (MŠMT, MPO, AK ČR, MD, MŽP, MPSV, MZe, MZd). V rámci usnesení vlády bylo uloženo připravit návrh Národního programu výzkumu II s termínem zahájení od 1. 1. 2006.

V roce 2004 schválila vláda Vladimíra Špidly Národní politiku výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 – 2008. Tato národní politika je rozsahem a obsahem obdobná předcházející národní politice z roku 2000. Má 24 stran rozdělených do 4 částí (Preambule, Priority a cíle pro ČR, Principy a vize politiky VaV ČR, Strategické nástroje).

V části Priority a cíle pro ČR je konstatováno, že v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, jsou priority VaV realizovány prostřednictvím Národního programu výzkumu. Národní program výzkumu bude končit v roce 2009 a řídí se prioritami národní politiky z roku 2000. Tato národní politika určuje priority, ze kterých budou vypracovány jednotlivé tematické části Národního programu výzkumu II (NPV II), který bude zahájen v roce 2006.

Systémové priority dané touto národní politikou budou zohledněny při přípravě průřezových programů NPV II.

Jako systémové priority pro období platnosti této národní politiky byly zvoleny oblasti obdobné jako u národní politiky z roku 2000 se zdůrazněním hodnocení výzkumu (lidské zdroje, mezinárodní spolupráce ve VaV, regionální aspekty ve VaV, využití výsledků VaV v praxi, hodnocení výzkumu). Prioritní tematické oblasti pro NPV II byly opětovně stanoveny metodou technology foresight.

Tematické náplně jednotlivých částí NPV II budou vybrány z okruhů obdobných jako u národní politiky z roku 2000 s tím, že místo Konkurenceschopnosti jsou uvedeny nové materiály a technologie (bezpečná, spolehlivá a ekologická energetika pro budoucnost, informační a znalostní společnost, kvalita a bezpečnost života, nové materiály a technologie, potřeby České republiky v sociálně-ekonomické oblasti). Tematické okruhy představují soubory 27 prioritních témat. Počet témat bude během přípravy NPV II zúžen na přibližně 15 a z nich pak budou vypracovány jednotlivé části národního programu (počítá se s třemi tematickými programy).

Na přípravě prioritních témat se podílelo v panelových diskusích několik desítek špičkových expertů z oblasti výzkumu, státní správy i uživatelské sféry. Resortní výzkumné programy svým zaměřením a svými prioritami doplňují NPV podle potřeb identifikovaných jednotlivými poskytovateli.

V části Provázanost s jinými oblastmi se obdobně jako v národní politice z roku 2000 konstatuje, že při přípravě dalších politik VaV bude věnována zvláštní pozornost koordinaci s politikami pro jiné oblasti státního zájmu. Realizace politiky VaV bude koordinována s realizací strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR, s realizací politiky hospodářské (průmyslové, energetické, proexportní), sociální, vzdělávací, zdravotní, zemědělské, bezpečnostní, informační, politiky životního prostředí, dopravní, kulturní a zahraniční. Ve vzdělávací politice se klade důraz na propojení VaV s pedagogickou činností především na vysokých školách. V budoucnu bude rovněž koordinována s inovační politikou, jejíž vznik je žádoucí urychlit.

V části Účelová podpora VaV je opětovně jako v národní politice z roku 2000 konstatováno, že je nezbytné nepřipustit tříštění účelového financování VaV do řady programů, jejichž koordinaci není možné zajistit. Vynaložené úsilí na hodnocení tisíců drobných projektů nedokáže zabránit vzájemným překryvům či opakovaným řešením, zejména u projektů s nekonkrétními, obecně stanovenými cíli. Vyřešení tohoto problému může spočívat v jednotném výběru priorit, zavedení jednotné metodiky správy programů a hodnocení účelově využitelných prostředků na projektové i programové úrovni. Proto je značná část účelových prostředků vynakládána na národní programy, které mají předpoklady výše uvedené požadavky plnit. Dalším prvkem účelové podpory VaV (s objemem cca 10-15 % objemu účelových prostředků) se stane od roku 2006 Národní program výzkumu II, kterým budou řešeny priority výzkumu na období 2006-2011. Resortní programy budou orientovány na řešení problémů jednotlivých odvětví. Poroste podpora průmyslového výzkumu a vývoje.

V části Struktura systému VaV v ČR je konstatováno, že ČR nemá odborné pracoviště, které vypracovávalo podklady pro přípravu vysoce odborných analytických a koncepčních dokumentů pro přípravu a realizaci Národního programu VaV. V ČR odborná pracoviště existují pro prakticky všechny oblasti s výjimkou VaV, proto bude podpořen vznik těchto pracovišť i pro tuto oblast.

V části Regionální aspekty struktury je konstatováno, že regionální struktura výzkumného a vývojového procesu v ČR zůstává nadále podceňovanou složkou.

V části Velké výzkumné infrastruktury je konstatováno, že vhodným zárodkem výzkumných infrastruktur v ČR se mohou stát některá výzkumná centra.

V rámci usnesení vlády bylo uloženo resp. doporučeno zpracovat koncepce rozvoje výzkumu a vývoje v oblasti působnosti ústředních orgánů státní správy a regionální koncepce výzkumu a vývoje.

V roce 2004 schválila vláda Vladimíra Špidly rovněž Národní inovační strategii a zařadila oblast inovací mezi nejvyšší státní priority. V rámci usnesení vlády bylo uloženo předložit návrh Národní inovační politiky na léta 2005 až 2008.

V roce 2005 schválila vláda Stanislava Grosse Národní program výzkumu II (NPV II), který realizoval tematické a systémové priority Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008 formou tematických a průřezových programů. NPV II odstranil při zachování všech pozitivních rysů a hlavně jeho základních idejí (tj. podporovat úspěšné oblasti českého výzkumu, které jsou rovněž potřebné z celospolečenského hlediska) zásadní nedostatky NPV I (roztríštěnost financování jednotlivých částí národního programu a navazující obtížná koordinaci). Veřejné prostředky na NPV II byly soustředěny pouze do rozpočtových kapitol MŠMT a MPO. Tato ministerstva plnila roli poskytovatelů a MŠMT bylo zároveň koordinátorem NPV II jako celku.

V témže roce 2005 schválila vláda Jiřího Paroubka Dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV), které vytyčují nejvýznamnější problematiku výzkumu, vývoje a na ně navazujících inovací. Jedná se o první pokus v českém výzkumu a vývoji navrhnout vládě témata, která mohou sehrát dominantní roli. DZSV jsou chápány jako základní vstupy pro vypracování návrhu Národní politiky výzkumu a vývoje, popř. pro přípravu návrhů na její změny.

Dokument má 39 stran a určuje 7 dlouhodobých základních směrů výzkumu (Udržitelný rozvoj, Molekulární biologie, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnostní výzkum). U jednotlivých DZSV se uvedena návaznost na další DZSV. Všechny návrhy DZSV obsahují návrhy opatření (celkem 60 opatření), která mají pomoci k realizaci stanovených cílů. Přes oborovou různorodost obsahují jednotlivé DZSV společná opatření.

Tato společná opatření byla soustředěna do samostatné kapitoly Návrh základních systémových opatření (Zvýšit množství finančních prostředků na výzkum a vývoj v ČR, Zvýšit celkové výzkumné kapacity jednotlivých oblastí, Sdružovat výzkumné kapacity, Otevřít nové příležitosti pro mladou generaci,

Zvýšit rozsah a kvalitu vysokoškolského vzdělání, Navýšit financování výzkumu a vývoje na VŠ, Propojit teoretická pracoviště s aplikační sférou a se vzdělávacím systémem, Posílit interdisciplinárního přístup jako zdroj poznatkového a technologického pokroku, Rozšířit všechny formy mezinárodní spolupráce, Zvýšit finanční prostředky přednostně na DZSV, Podporovat soukromou sféru, aby se zúčastňovala financování výzkumu a vývoje, Stanovit objektivní a náročný systém hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, Budovat soustavně infrastrukturu a vybavení moderními technologiemi, Zajistit možnost rozvoje výzkumu a vývoje legislativním prostředím, Motivovat spolupráci patentové legislativy a finančních institucí s tvůrčími pracovníky, Umožnit sdružování veřejných i soukromých prostředků, Získat pro podporu výzkumu a vývoje rizikový kapitál, Podporovat vznik výzkumných center, technologických platform a sítí excelence, Vytvořit spolehlivou informační strukturu výzkumu a vývoje, Posílit roli regionů). Návrhy opatření budou využity při přípravě koncepčních dokumentů, zejména při přípravě Národní inovační politiky (kam již řada z nich byla zapracována), při harmonizaci Národní politiky výzkumu a vývoje ČR atd. Poslední kapitolou dokumentu jsou Finanční zdroje potřebné k realizaci DZSV.

V rámci usnesení vlády bylo uloženo aktualizovat v roce 2007 DZSV při přípravě návrhu nové Národní politiky výzkumu a vývoje ČR, harmonizovat Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s DZSV a vycházet při přípravě nových programů a aktivit výzkumu a vývoje z DHSV.

V témže roce 2005 schválila vláda Jiřího Paroubka Národní inovační politiku (NIP), která vytváří podmínky pro dosažení stavu, kdy podniky a další organizace v ČR aktivně inovují své výrobky, technologie a služby i metody organizace a řízení, zabezpečují trvalý růst produktivity práce a konkurenceschopnost na mezinárodních trzích. V roce 2004 byl schválen základní dokument pro oblast inovací - Národní inovační strategie. Národní inovační politika je (nebo spíše měla by být) součástí celého systému koncepčních dokumentů, zastřešených (připravovanou) Strategií hospodářského růstu. Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008 (NP VaV) určité elementy na rozhraní s NIP obsahuje. Diference mezi NP VaV a NIP (a připravovanou SHR) jsou však poměrně značné a bylo potřeba je vzájemně harmonizovat.

Národní inovační politika má 50 stran. Obsahuje vizi, 4 cíle, 14 úkolů, 28 nástrojů a 48 opatření. Cíli jsou Posílit výzkum a vývoj jako zdroj inovací, Vytvořit funkční partnerství veřejného a soukromého sektoru, Zajistit lidské zdroje pro inovace, Zefektivnit výkon státní správy ve výzkumu, vývoji a inovacích. U každého cíle jsou uvedeny úkoly potřebné pro jeho dosažení, nástroje, jimiž budou jednotlivé úkoly realizovány a pro každý nástroj opatření potřebná k jeho realizaci, jejich gestor, termín realizace, ukazatele (úspěšnosti) realizace a způsob hodnocení.

V části (cíli) Zefektivnit výkon státní správy ve výzkumu, vývoji a inovacích je uveden úkol Snížit počet stávajících 22 rozpočtových kapitol (resortů), z nichž je podporován výzkum a vývoj. K tomu je konstatováno, že systém podpory výzkumu a vývoje (a inovací) v ČR je zatížen několika specifickými rysy, které ho činí dosti neefektivním.

Jde zejména o:

- širokou škálu 22 úřadů státní správy (poskytovatelů), které disponují vlastními prostředky na podporu VaV; to přináší velmi obtížnou věcnou i administrativní koordinaci, nadměrný počet samostatných rozpočtových kapitol meziresortního charakteru věnovaných základnímu (AV ČR a GA ČR) nebo převážně základnímu výzkumu (MŠMT) s minimální věcnou koordinací a v protikladu absenci rozpočtové kapitoly meziresortního charakteru určené pro aplikovaný výzkum, vývoj a inovace,
- nejasné kompetence v oblasti výzkumu a vývoje v tzv. kompetenčním zákoně, který pochází z roku 1969 a byl mnohokrát novelizován, explicitně jsou vyjádřeny u 4 ministerstev (MŠMT, MPO, MZe a MZ), avšak zcela rozdílným způsobem a rozdílnou terminologií,
- zaměření řady resortních výzkumných ústavů, které namísto výzkumu slouží k administrativnímu zajištění výkonu státní správy,
- nelogické vymezení úkolů mezi MŠMT (ústředním orgánem pro VaV) a RVV, kde příprava politiky VaV je svěřena MŠMT, zatímco kroky předcházející a následující jsou úkolem RVV; důsledkem je vzájemná věcná neprovázanost a absence konkrétních cílů, úkolů, nástrojů a opatření v NP VaV.

I když tyto otázky byly předmětem četných diskusí, nepodařilo se dosáhnout nápravy. Přitom bylo zřejmé, že dosud uplatňovaný decentralizovaný systém státní správy měl závažné nedostatky a že by bylo racionální zvolit jeden z funkčních modelů státní správy ve VaV ve vyspělých zemích. To by umožnilo odstranit stávající roztržičnost a určitou nekoordinovanost státní podpory VaV a inovací. Vzhledem k tomu, že se jednalo o otázky související se strukturou celé státní správy, bylo navrženo řešit tyto otázky po volbách.

Do té doby měly být analyzovány výhody a nevýhody různých modelů státní správy ve výzkumu a vývoji (s návazností na inovace) a jejich vhodnost pro Českou republiku. Dalším úkolem bylo stanovení odpovědnosti státní správy v oblasti inovací. Dosud chybějící kompetenční odpovědnost za oblast inovací byla považována za jednu z příčin vážného zaostávání ČR v budování společnosti založené na znalostech. Na srovnání s tematicky blízkou (a navazující) oblastí výzkumu a vývoje je patrné, že jasné přiřazení odpovědnosti, profesionální aparát resortu s působností pro inovace a přiměřené finanční zdroje by vedly k výraznému pokroku.

Není náhodou, že ve většině zemí bývá odpovědnost za oblast inovací svěřena resortu, odpovědnému za ekonomiku (případně průmysl, konkurenceschopnost, technologie apod.) V současném systému státní správy v ČR by proto bylo nejvhodnější pověřit výkonem agendy, související s inovacemi, Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dalším úkolem bylo zajištění kontinuálního a provázaného procesu přípravy strategie a politik a jeho vazby na realizační programy. NIP byla považována za jednu z konkrétních cest, kterými se usiluje o nápravu předchozího nekoordinovaného přístupu k rozvoji ekonomiky.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zejména Strategie hospodářského růstu měla být dokumentem, který měl v blízké budoucnosti ovlivnit nejvýznamnější oblasti české ekonomiky a konstituovat mechanismy, vedoucí k dlouhodobé prosperitě. V souladu a v návaznosti na vypracování tohoto základního dokumentu i na NIP pak měla být aktualizována NP VaV. Totéž platilo pro 22 resortních politik VaV. Při hodnocení návrhů programů VaV se se měl povinně posuzovat jejich soulad s koncepčními dokumenty, zejména s NIP.

V části (cíli) Posílit výzkum a vývoj jako zdroj inovací je uveden úkol Koordinovaně využít národní a evropské finanční zdroje na VaV a inovace a nástroj Založení Technologické agentury ČR. Za vážnou bariéru byla považována skutečnost, že metodika poskytování podpory aplikovanému a průmyslovému výzkumu u jednotlivých poskytovatelů (resortů – správců rozpočtových kapitol) byla značně rozdílná. Bylo doporučeno využít v zahraničí osvědčený model, kdy podporu těchto druhů výzkumu, popřípadě i transferu výsledků VaV a jejich rozšiřování zabezpečuje jedna agentura/instituce (Finsko, Irsko, Švédsko aj.).

Navrhuje se zřízení Agentury (technologické, inovační), která by zužitkovala i zkušenost Czechinvestu, pověřeného nedávno výkonem určitých aktivit, příslušejících zmíněné Agentuře. Lze očekávat, že stejně jako ve zmiňovaných zemích, zajistí Agentura soustředění účelového financování aplikovaného (zejména průmyslového) výzkumu a vývoje a podpory aktivit na pomezí VaV a inovací v jednom místě. Měla by přitom zhodnotit a využít zahraniční zkušenosti s podporou technologií a inovací. Její kompetence a činnosti budou vymezeny zákonem. Významným aspektem zřízení Agentury by se mohlo stát odstranění zbytečné administrativní náročnosti a některých nedostatků při výběru vhodných projektů.

V příslušném usnesení vlády bylo uloženo realizovat ve stanovených termínech opatření uvedená v NIP, vyhodnotit v roce 2007 plnění NIP a předložit vládě návrh potřebných opatření, harmonizovat Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s NIP a předložit vládě návrh potřebných změn.

V roce 2006 schválila vláda Jiřího Paroubka materiál Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty ČR a EU. Tento materiál obsahuje

- Aktuální doplňující odstavce k začlenění do Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 - 2008
- Opatření vyplývající z harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje s Národní inovační politikou a dalšími národními a komunitárními dokumenty
- Stručné zhodnocení průběžného plnění nejdůležitějších úkolů stávající Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky
- Zhodnocení průběhu Národní politiky výzkumu a vývoje
- Realizaci Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 - 2008 v resortních koncepcích výzkumu a vývoje.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V části Stručné zhodnocení průběžného plnění nejdůležitějších úkolů stávající Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky (NPVaV) je mimo jiné uvedeno, že důležitým opatřením realizujícím NPVaV byla příprava, notifikace Evropskou komisí a zahájení NPV II. NPV II realizuje priority uvedené v Národních prioritách výzkumu a vývoje. NPV II byl připraven tak, aby byly eliminovány některé nedostatky Národního programu výzkumu I. Jako nejzávažnější nedostatky lze označit následující:

a) obtížnost koordinace a jednotného hodnocení i administrace programu vzhledem ke značnému množství poskytovatelů,

b) nedostatečnou administrativní podporu koordinační činnosti a chybějící agenturní zázemí, které by zajistilo administraci NPV I jako celku nebo jeho podstatné části (například všech tematických programů).

V NPV II se problémy uvedené v bodě a) podařilo odstranit snížením poskytovatelů na dva: MŠMT a MPO. Obtíže vyplývající z nedostatečné administrativní, respektive agenturní podpory by měly být řešeny průběžně, částečným nebo úplným přebíráním agendy NPV II agenturami. Národní inovační politika navrhuje v opatření vybudování Technologické agentury ČR v gesci MPO. Byla zavedena dílčí opatření pro zamezení tříštění financování VaV. Jedním z nich je zahájení Národních programů výzkumu I a II.

Tyto národní programy koncentrují značné veřejné i soukromé prostředky na řešení prioritních výzkumných směrů, které byly stanoveny prostřednictvím „technology foresight“ nebo panelu expertů. Na druhé straně stále není dořešena vazba mezi Národními programy výzkumu a resortními programy, případně činnostmi grantových agentur, která by zabránila jejich tematickému překrývání. Předpokládá se, že resortní programy nebudou mocí tematicky kolidovat s programy národními, avšak chybí prostředek k realizaci takového stavu. Zástupci odborné veřejnosti poukazují rovněž na potřebu odstranění přílišné diverzifikace státní správy ve financování VaV. Objevují se návrhy ze soukromé i akademické sféry výzkumu na zřízení fundovaného orgánu státní správy (např. Rada vysokých škol doporučuje vznik Ministerstva pro výzkum, vývoj a vysoké školy), který by se v součinnosti s vědeckou a vysokoškolskou komunitou staral o tuto oblast a dokázal by ji účinně koordinovat.

V části Opatření vyplývající z harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje (NPVaV) s Národní inovační politikou a dalšími národními a komunitárními dokumenty je uvedeno 24 navrhovaných opatření. Národní program výzkumu III (NPV III) bude zahájen v roce 2009 a ukončen v roce 2013. V souladu se zákonem bude realizovat priority vycházející z Dlouhodobých základních směrů výzkumu. Vedle programu výzkumných center a programů mezinárodní spolupráce se bude jednat o jeden z nejdůležitějších programů výzkumu financovaných z národních účelových prostředků.

Nově vyhlášené resortní programy se nebudou tematicky překrývat s NPV III. Národní program výzkumu III bude financován z rozpočtových kapitol MŠMT a MPO. NPV III by měl být schválen vládou do konce února 2008. Výzkumná centra vyhlášená od roku 2006 budou dále podporována na základě podmínek srovnatelných se zahraničními Centry excellence.

Rozvoj, stabilizace i vlastní činnost těchto výzkumných center bude v rámci příslušného programu kvalitně financována, avšak centra se nebudou ucházet o jinou formu účelové podpory. Systém správy výzkumu a vývoje v ČR je podle kompetenčního zákona, zákona o podpoře výzkumu a vývoje a zákona o Akademii věd ČR rozdělen do několika institucí:

- MŠMT je ústředním správním orgánem pro výzkum a vývoj včetně vědní politiky a mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji podle kompetenčního zákona a zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
- MZd je odpovědné za vědecko-výzkumnou činnost v oblasti zdravotnictví,
- MPO je odpovědné za průmyslový výzkum, rozvoj techniky a technologií,
- Rada pro výzkum a vývoj je poradním orgánem vlády pro oblast výzkumu a vývoje a má některé správní kompetence (hodnocení výzkumu, příprava státního rozpočtu, analýza, informační systém výzkumu a vývoje atd.) podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
- Akademie věd ČR je zákonem o Akademii věd ČR pověřena k provádění výzkumu prostřednictvím svých pracovišť (budoucích veřejných výzkumných institucí).

Samotný výzkum je pak financován a částečně i koncepčně řízen z 21 rozpočtových kapitol. Většina poskytovatelů, kterými jsou ministerstva, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR a některé správní úřady, financuje výzkum a vývoj nejen prostřednictvím účelové, ale i institucionální podpory. Při řešení otázky správy výzkumu a vývoje se bude vycházet z opatření Národní inovační politiky. K vyřešení této záležitosti bude zapotřebí nalezení určitého konsensu. Hlavní odlišnosti stávajícího systému výzkumu v ČR od vyspělých zemí spočívají v následujícím:

- absence plně kompetenčně vybaveného ministerstva nebo dvou ministerstev (například jednoho pro podporu znalostní společnosti a lidských zdrojů ve výzkumu a druhého pro podporu technického rozvoje) disponujících fungujícím agenturním zázemím v České republice,
- extrémně vysoký počet rozpočtových kapitol financujících výzkum a vývoj v České republice,
- odlišné postavení některých institucí v České republice a v zahraničí (například RVV a rad pro výzkum v zahraničí, především Spojeném království, nebo rozdíly v postavení některých stávajících a navrhovaných agentur).

V části Aktuální doplňující odstavce k začlenění do Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 – 2008 se mimo jiné doplnilo, že Národní program výzkumu III (NPV III) bude bezprostředně realizovat výzkumné priority uvedené v Dlouhodobých základních směrech výzkumu schválených v roce 2005. NPV III bude probíhat v období 2009–2013 a využije podstatnou část prostředků na výzkum a vývoj. Resortní programy schválené vládou po zahájení NPV III nebudou naplňovat ve svých cílech výzkumná témata obsažená v tomto národním programu.

Dále je potřeba sladit systém správních a poradních orgánů VaV v ČR s ostatními evropskými zeměmi i se systémem státní správy České republiky v jiných sektorech a soustředit prostředky na VaV do podstatně menšího počtu rozpočtových kapitol. Ostatním resortům ponechat působnosti pro VaV, který je určen výlučně jen pro potřeby státní správy a pro bezpečnostní výzkum.

V části Realizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 - 2008 v resortních koncepcích výzkumu a vývoje je konstatováno, že Národní politika výzkumu a vývoje České republiky se stává východiskem pro přípravu koncepcí resortního výzkumu a vývoje, které zajišťují postupné naplňování jednotlivých cílů a podporu priorit ve specifických podmínkách daných resortů. Pro zabezpečení jednotného pojetí dokumentů resortních koncepcí byl zpracovatelům doporučen návrh osnovy, jejíž struktura byla volena tak, aby spojovala dva požadavky.

První odráží stěžejní kapitoly obsahu vlastní Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky, mezi něž náleží systémové priority – spolupráce, hodnocení; strategické nástroje – financování; etika výzkumu; infrastruktura, druhý vyznačuje specifické podmínky a požadavky daného sektoru jako např. priority a cíle sektoru; principy koncepce sektoru. Resortní koncepce výzkumu a vývoje vypracovalo celkem 15 subjektů (MŠMT, AV ČR, MPSV, MV, MK, MMR, MZd, MZe, MD, MPO, MS, SÚJB, ČBÚ, MO, MI). Výsledné dokumenty koncepcí resortního výzkumu a vývoje jsou co do obsahu strukturovány ve velkém rozsahu.

V rámci usnesení vlády bylo uloženo zohlednit harmonizaci v připravovaných resortních koncepčních a programových dokumentech v oblasti výzkumu a vývoje, zpracovat návrh Národního programu výzkumu III, který bude vycházet z Dlouhodobých základních směrů výzkumu a informovat vládu o průběhu Národního programu výzkumu I.

V témže roce 2006 schválila vláda Mirka Topolánka Aktualizované Dlouhodobé základní směry výzkumu a vývoje, které vycházely z DZSV schválených v roce 2005, ale do textů byly promítnuty zkušenosti z let 2005 a částečně z roku 2006. Hlavní motiv pro aktualizaci DZSV se projevil při přípravě Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace 2007-2013. Jmenovité určení DZSV se stalo podmínkou možnosti čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Původních 7 tematických směrů DZSV bylo doplněno o tematický směr Společenskovední výzkum (Udržitelný rozvoj, Molekulární biologie, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnostní výzkum, Společenskovední výzkum).

V rámci usnesení vlády bylo uloženo přednostně vycházet při přípravě nových programů a aktivit výzkumu a vývoje z Aktualizovaných DZSV.

V roce 2007 vzala vláda Mirka Topolánka na vědomí Rekapitulaci plnění opatření přijatých na základě předcházejících analýz z výzkumu a vývoje. První rozsáhlejší analýza VaV byla v ČR zpracována v roce 1996 jako jeden ze základních vstupů pro vypracování „Zásad vlády ČR pro oblast výzkumu a vývoje“ a ve zkrácené a aktualizované podobě také při přípravě „Principů vědní politiky ČR na přechodu do 21. století“. Oba strategické dokumenty, tj. „zásady“ i „principy“ byly obecné a málo konkrétní.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Proto vláda v roce 1998 vzala na vědomí přípravu podrobnější Národní politiky VaV ČR a kromě jiného uložila zpracovat pro návrh národní politiky analýzu dosavadního vývoje a stavu výzkumu a vývoje v České republice, včetně jejich srovnání se zahraničím. Systém podpory VaV vycházející z analýz VaV a Národních politik VaV ČR byl zpracován do zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Podle tohoto zákona zpracovává Rada pravidelné roční analýzy a hodnocení stavu výzkumu a vývoje v ČR a jejich srovnání se zahraničím a předkládá je vládě.

Analýzy byly postupně využívány nejen k návrhům Národních politik VaV, ale i k přípravě dalších dokumentů předkládaných vládě. V těchto dokumentech jsou uváděna opatření pro odstranění nedostatků zjištěných analýzami VaV. Předložený materiál nehodnotil veškerá opatření uložená v návaznosti na analýzy VaV, ale jen opatření uložená v nejvýznamnějších koncepčních dokumentech schválených vládou v posledních třech letech. V návaznosti na dosavadní analýzy VaV bylo v koncepčních a strategických dokumentech schvalovaných vládou uloženo téměř 200 opatření.

Opatření uložená v uvedených dokumentech mají rozdílnou úroveň konkrétnosti a adresnosti (stanovení odpovědnosti za realizaci). Řada opatření je zaměřena i na problémy okrajové, s nízkou závažností. Nejkonkrétnější opatření byla uložena Národní inovační politikou ČR na léta 2005–2010. U opatření jsou uvedeni gestoři, termíny plnění a indikátory plnění. Z výše uvedených dokumentů byla vybrána opatření relevantní pro řešení těchto problémů VaV a inovací v ČR: Lidské zdroje pro VaV a inovace, Veřejná podpora VaV (přímá a nepřímá), Výkonnost a systém hodnocení VaV, Regionální disparity ve veřejné podpoře VaV a v lidských zdrojích pro VaV a Státní správa ve VaV a inovacích.

Bylo vyhodnoceno celkem 46 opatření, z toho 37 opatření buď bylo splněno, nebo jejich plnění probíhá většinou bez větších problémů. Devět opatření nebylo splněno. Zůstávají nesplněna i některá významná opatření. Oblasti VaV a vysokoškolského vzdělávání jsou nepříznivě ovlivněny dosti silným odporem některých institucí či jejich vedení proti změnám doposud převládajícího systému rovnostářských přístupů v rozdělování finančních prostředků, proti hodnocení výkonů a kvality, hledání excelence a proti výraznější diferenciaci výše podpory dle dosahovaných výsledků.

Vedení některých výzkumných institucí a organizací, a často i někteří poskytovatelé, jsou schopni v podmínkách nepřiliš racionálních systémů zajistit „svým chráněncům“ solidní podporu, která by mohla být ohrožena změnami usilujícími o zvýšení výkonnosti. Nenavrhují se nová opatření na základě předpokladu, že zásadní změny by měly být řešeny připravovanou reformou systému VaV, navazujícím návrhem změn zákona 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje a návrhy nové Národní politiky VaV ČR a nové Národní inovační politiky, které budou vycházet z připravované reformy VaV a budou vzájemně věcně i časově sladěné (stávající Národní politika VaV ČR je na období 2004–2008, Národní inovační politika na léta 2005–2010). Reforma systému VaV, včetně návrhu změn zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, je připravována Radou tak, aby v ČR vzniklo inovační prostředí realizací sedmi hlavních cílů:

- (1) Výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol VaV ČR, zjednodušit administrativu (samostatný cíl, který bude řešen v r. 2008)
- (2) Zjednodušit podporu VaV – instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově
- (3) Podpořit excelenci ve výzkumu, její zvýhodnění a její vazbu na využití výsledků pro inovace
- (4) Podmínit programovou podporu VaV spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaV, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů
- (5) Změnit strnulost organizační struktury veřejného výzkumu
- (6) Zajistit personální zdroje pro výzkum
- (7) Intenzivně zapojit ČR do VaV v EU a další mezinárodní spolupráce.

V témže roce 2007 vzala vláda Mirka Topolánka na vědomí Vyhodnocení plnění Národní inovační politiky ČR na léta 2005 – 2010 v roce 2007. Ze 48 opatření obsažených v Národní inovační politice je 29 opatření hodnoceno jako splněných, případně plněných a jejich plnění probíhá; dalších 12 opatření je splněno částečně a u 7 opatření ke splnění nedošlo, případně bylo plnění odloženo. Některá opatření budou plněna v rámci operačních programů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie v období 2007-2013. V materiálu nejsou navržena žádná nová opatření. Zásadní změny, kterých je potřeba dosáhnout, budou zajištěny reformou systému výzkumu, vývoje a inovací.

V rámci usnesení vlády bylo uloženo pokračovat v realizaci opatření ve stanovených termínech uvedených v NIP, začít realizovat nesplněná opatření, vyhodnotit do 31. 12. 2009 plnění NIP ČR na léta 2015 – 2010 a předložit Národní inovační politiku ČR na další období.

4. Období 2008 - 2015

V období 2008 – 2015 bylo vládou projednáno resp. schváleno celkem 10 zásadních strategických dokumentů týkajících se výzkumu, vývoje a inovací, což je stejný počet jako v období 2000 – 2007.

V roce 2008 schválila vláda Mirka Topolánka Reformu systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, která shrnuje a odůvodňuje potřebné změny v systému podpory výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Reforma bude realizována řadou legislativních, finančních, organizačních, koncepčních aj. materiálů předkládaných různými členy vlády s jiným způsobem jejich projednávání. Za jeden z důvodů současného (tehdejšího), nepřiliš uspokojivého stavu je považován fakt, že cíle předchozích změn byly postupně rozmělněny („rozpracovány“) do stovek opatření s velmi volnou, či neexistující vzájemnou vazbou a bez jasného zhodnocení, jak přispívají k stanoveným cílům. Předkládaná Reforma je proto zaměřena na dosažení sedmi cílů.

Reforma má celkem 45 stran a 234 stran v 7 přílohách. Obsahuje vizi – hlavní cíl, 7 cílů rozdělených do 19 oblastí a 108 opatření. Reforma má 9 částí: Východiska reformy, Provázanost výzkumu, vývoje a inovací, Systém podpory VaV, Státní správa VaVaI, Excellence ve VaV, Programy VaV, Výzkumné organizace, Pracovníci ve VaVaI, Mezinárodní spolupráce ve VaV.

Důvody Reformy:

- Doposud nízké přínosy výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomiku a společnost ČR.
- Selhávající současný systém podpory výzkumu a vývoje, který jako celek není již nadále schopen poskytovat efektivně a včas prostředky na výzkum a vývoj a tím méně využít možnosti zdrojů EU pro tuto oblast.
- Pokračující rozmělněnost a roztržitost českého výzkumu, podpora průměrnosti na úkor excelence a faktická absence priorit vedoucích k narůstajícímu zaostávání za světem v řadě oborů.

Hlavním nedostatkem současného (tehdejšího) systému podpory výzkumu a vývoje je zcela nedostatečné využití jeho výsledků v aplikovaném výzkumu, vývoji a inovacích. Důvodů je celá řada, od neúspěšného hledání „vlastní cesty“ v aplikovaném výzkumu, vývoji a inovacích (ČR je jedinou vyspělou zemí, kde celý průmyslový výzkum byl privatizován a následně prakticky celý zrušen), přes aplikaci grantového systému v aplikovaném výzkumu a vývoji a jednostranně zaměřené „vědní“ politiky (teprve v roce 2005 byla přijata Národní inovační politika) až po resortní programy aplikovaného výzkumu a vývoje, které většinou byly velmi obecné a zaměřené převážně na základní výzkum (u řady z nich tento stav přežíval i v době Reformy).

Principy Reformy:

- Co největší zjednodušení struktury systému státní podpory VaV, snížení počtu rozpočtových kapitol a snížení administrativní zátěže.
- Podpora excelence a kvalitního výzkumu, vývoje a inovací a přenesení rozhodování o tom, jaké cesty k dosažení nejlepších výsledků zvolit, z ministerstev na organizace u institucionální podpory a na profesionální agentury – Grantovou agenturu ČR a Technologickou agenturu ČR u účelové podpory.
- Podpora vzájemné spolupráce výzkumných organizací a zejména jejich spolupráce s podniky ekonomickými nástroji – podmínkami pro poskytování podpory tak, aby krátkodobě i dlouhodobě vzrostly přínosy výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomiku a společnost.

Cíle Reformy:

- zjednodušit podporu výzkumu a vývoje – instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově
- výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol, z nichž je podporován výzkum a vývoj v ČR, zjednodušit administrativu
- podpořit excelenci ve výzkumu, zvýhodňovat ji a zajistit využití jejích výsledků pro inovace
- podmínit programovou podporu výzkumu a vývoje spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků výzkumu a vývoje, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů
- zavést pružnější organizační struktury veřejného výzkumu
- zajistit odborníky pro výzkum, vývoj a inovace
- intenzívně zapojit ČR do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Cíl: Zjednodušit podporu VaV – instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově

Pro celý VaV (s výjimkou průřezových a odvětvových oblastí VaV) budou veřejné soutěže ve VaV zajišťovány dvěma agenturami – GA ČR pro oblast základního výzkumu a TA ČR pro oblast aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. Jednotlivé resorty budou odpovědné za rozvoj odvětví a na ně navazující přípravu programů aplikovaného výzkumu a vývoje tak, aby skutečně zajišťovaly potřeby VaV pro daná odvětví. Návrh programu budou všechny resorty předkládat vládě s povinným stanoviskem Rady a TA ČR ke schválení.

Realizace vládou schváleného programu, tj. vlastní veřejná soutěž pro výběr projektů, jejich kontrola v průběhu řešení atd. a administrativa s tím spojená bude zajištěna v jedné agentuře – TA ČR. TA ČR bude rovněž hodnotit plnění cílů programů a dosažené výsledky a informovat o nich Radu a resort, který návrh programu vládě předložil.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Veřejné zakázky k zajištění veřejných služeb a podpoře inovací v nich (s výjimkou průřezových a odvětvových oblastí VaV), pokud budou mít standardní výstupy VaV budou po schválení programu vládou realizovány TA ČR.

Čtyři oblasti VaV mají průřezový charakter, a proto budou účelově i institucionálně podporovány vždy jako jeden celek – mezinárodní spolupráce ve VaV, bezpečnostní VaV, aplikovaný VaV národní a kulturní identity, podpora velkých infrastruktur pro VaV. Tři oblasti VaV mají sice odvětvový charakter, ale zároveň mají svá specifika, která neumožňují je efektivně podporovat jako ostatní odvětvový VaV prostřednictvím TA ČR – zemědělský aplikovaný VaV, obranný aplikovaný VaV, zdravotnický aplikovaný VaV.

Cíl: Podpořit excelenci ve VaV, zvýhodňovat ji a zajistit využití jejích výsledků pro inovace

Centra excelence a velká infrastruktura pro VaV

Cílem podpory velké (tj. i nákladné) infrastruktury VaV není pořizování dalších přístrojů a zařízení, ale jejich efektivní využití pro výzkum, vývoj a inovace, které se bez spolupráce různých sektorů neobejde. Opatření uvádí základní podmínky prořízení a provoz velké infrastruktury VaV. Stejně podmínky jako pro velkou infrastrukturu financovanou z národních zdrojů musí platit i pro velkou infrastrukturu pořízenou s přispěním strukturálních fondů.

Cíl: Výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol VaV ČR, zjednodušit administrativu

Pro navržený systém účelové podpory VaV je potřebných 10 rozpočtových kapitol – ÚV ČR (Rada), GA ČR, TA ČR, průřezově MŠMT, MPO, MV a MK a odvětvově MZe, MO a MZd, u institucionální podpory VaV ještě AV ČR.

Cíl: Podmínit programovou podporu VaV spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaV založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů

Zavést nový systém programů aplikovaného VaV

- programy podporované z rozpočtové kapitoly TA ČR
- průřezové programy mezinárodní spolupráce (MŠMT)
- průřezové programy MV a MK
- programy podpory velké infrastruktury VaV
- odvětvové programy MZe, MO a MZd
- specifické programy VaV zaměřené na specifické oblasti VaV (např. na podporu transferu výsledků VaV, na jejich popularizaci atd.)
- regionální VaV programy

Verze: 30. 11. 2015

V usnesení vlády bylo uloženo promítnout Reformu do návrhu novely zákona č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu a vývoje, návrhu změn ve státní správě výzkumu, vývoje a inovací nevyžadujících úpravy právních předpisů, návrhu koncepce Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací a do návrhu Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Dále bylo uloženo předložit návrh organizace státní správy výzkumu, vývoje a inovací v oblasti působnosti ústředních orgánů státní správy vycházející z Reformy.

Zároveň bylo uloženo předložit návrh meziresortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji ČR, meziresortní koncepce podpory velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj, meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje, meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní kultury a identity, koncepce obranného aplikovaného výzkumu a vývoje, koncepce zemědělského aplikovaného výzkumu a vývoje a návrh koncepce zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje, vše do roku 2015 a vycházející z Reformy. Konečně bylo uloženo předložit vládě do 31. 3. 2009 návrh národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015, vycházející z Reformy.

V roce 2009 schválila vláda Jana Fischera **Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015**. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 spolu s novelou zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací konkretizují principy vládou schválené Reformy a vytváří rámec pro zvýšení efektivnosti veřejné podpory VaVaI a zvýšení jejich přínosů pro ekonomiku a společnost. Návrh NP VaVaI nahrazuje dosavadní Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004–2008. Tento nepřiliš konkrétní strategický dokument byl aktualizován dokumentem Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou ČR na léta 2005 až 2010 a dalšími relevantními dokumenty ČR a Evropské unie. Současně návrh NP VaVaI nahrazuje Národní inovační politiku ČR na léta 2005 až 2010. Návrh NP VaVaI je zároveň plněním úkolu z Vyhodnocení plnění Národní inovační politiky na léta 2005 – 2010 v roce 2007 předložit do 31. 12. 2009 novou Národní inovační politiku ČR. NP VaVaI obsahuje i návrh priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, který nahrazuje aktualizované dlouhodobé základní směry výzkumu z roku 2006.

Národní politika VaVaI má 37 stran a 151 stran ve 13 přílohách. Obsahuje 9 cílů a 35 aktivit, v příloze Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 obsahuje celkem 8 priorit. U každé aktivity je uveden termín a odpovědnost. Národní politika má 6 částí (Východiska NP VaVaI, Hlavní principy NP VaVaI, Cíle a aktivity NP VaVaI, Hlavní principy NP VaVaI po roce 2015, Nároky a dopady, Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011).

Hlavní principy NP VaVaI

- Systém řízení VaVaI
- Priority podpory VaVaI ze státního rozpočtu
- Posílení závislosti výše podpory na dosahovaných výsledcích

Verze: 30. 11. 2015

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Využívání výsledků VaVal v inovacích jako ukazatel efektivity veřejné podpory
- Internacionalizace VaVal
- Zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal
- Vztah VaVal a společnosti
- Návaznost na politiky (koncepce) pro jiné oblasti
- Periodická hodnocení průběhu Reformy, plnění NP VaVal a systému veřejné podpory

Cíle národní politiky:

- Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních
- Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje
- Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVal
- Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVal
- Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal
- Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVal
- Vytvořit v ČR prostředí stimulující VaVal
- Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech
- Důsledně hodnotit systém VaVal

Hlavní princip Systém řízení VaVal

V ČR je nedostatečné strategické řízení VaVal na národní úrovni. V ČR dosud nebyla vytvořena strategická linie rozvoje znalostní společnosti, zvyšování konkurenceschopnosti a kvality života. K tomuto cíli se nejvíce přiblížila Strategie hospodářského růstu z roku 2005. Tvorba politik vytvářejících podmínky pro rozvoj ekonomiky založené na znalostech je v kompetenci několika ústředních orgánů státní správy, tyto politiky nejsou vzájemně příliš provázané a tím dochází k nesouladu či duplicitě opatření usilujících o dosažení stejného cíle.

Na ústřední úrovni nejsou jasné vymezeny kompetence za oblast inovací, což významně znesnadňuje realizaci inovační politiky a její návaznost na další aktivity vlády podporující rozvoj znalostní společnosti. Také analytická činnost nebyla dostatečně využívána pro tvorbu politiky VaVal a chybí zde dlouhodobé finanční zajištění pro nezávislou odbornou instituci zabývající se soustavně a systematicky sledováním a vyhodnocováním vývoje v této oblasti a přípravou podkladů pro strategické rozhodování státních institucí zabývajících se řízením a podporou VaVal.

Cíl 1: Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních

Za účelem zavedení strategického řízení VaVal a zefektivnění systému veřejné podpory VaVal bude vytvořen koordinační orgán, jemuž bude svěřena odpovědnost za strategické řízení VaVal, včetně koordinace veřejné podpory VaVal. Koordináční orgán vznikne v r. 2013 transformací současné RVV, která značnou část těchto aktivit již plní. Vedoucí koordinačního orgánu, který bude zároveň členem vlády, bude mít k dispozici dostatečné lidské a finanční kapacity pro strategické řízení systému VaVal a vykonávání běžné agendy spojené s koordinací veřejné podpory VaVal.

Nedílnou součástí strategického řízení politiky VaVal je soustavné sledování a vyhodnocování systému VaVal a poskytování odborného analyticko-koncepčního zázemí pro politiku VaVal (think-tank pro politiku VaVal). Tvorba analýz a podkladových studií a jejich účelné využívání decisní sférou je žádoucí nejen ve fázi přípravy politiky VaVal, ale také v průběhu její realizace, kdy na jejich základě mohou být implementována případná korekční opatření.

V letech 2009–2013 bude tato podpůrná činnost pro politiku VaVal financována z prostředků k tomuto účelu již vyčleněných na činnost RVV jako výzkum pro potřeby státní správy realizovaný podle zákona o veřejných zakázkách. V dalších letech bude z prostředků nově zřízeného koordinačního orgánu podporována kontinuální činnost organizace, která se bude připravě podkladových analýz, hodnotících zpráv, výhledových a koncepčních studií v oblasti VaVal systematicky věnovat. Za účelem zabezpečení systematického přístupu bude tato odborná činnost pro strategické řízení VaVal zajišťována organizací na základě dlouhodobé smlouvy uzavřené nově zřízeným koordinačním orgánem, který bude poskytnuté výstupy následně využívat pro strategické řízení politiky VaVal a pro zaměření veřejné podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací.

Dalším významným opatřením je zřízení Technologické agentury ČR, která bude zajišťovat veškeré náležitosti související s rozhodující částí podpory aplikovaného výzkumu a vývoje v ČR. Technologická agentura ČR zajistí zvýšení efektivnosti a zrychlení postupů při poskytování veřejné podpory oproti postupům, kdy podporu zajišťovaly jednotlivé ústřední úřady státní správy.

Hlavní princip Priority podpory VaVal ze státního rozpočtu

V dosavadním systému veřejné podpory VaV resorty vyhlášovaly tematické programy (Národní programy výzkumu) vycházející z priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací dosud označovaných jako Dlouhodobé základní směry výzkumu. Návaznost tematického zaměření programů podpory VaV na tyto priority však byla mnohdy formální a podporované aktivity tak často neodrážely stanovené prioritní směry českého VaV.

Zkušenost také ukazuje, že tyto priority byly formulovány příliš široce a zahrnovaly příliš široké spektrum výzkumných oborů, které mnohdy nedostatečně odrážely potřeby uživatelů VaV. V Národních programech výzkumu nebyly naplněny průřezové výzkumné priority jako rozvoj lidských zdrojů aj.

Pokrokem v přípravě prioritních výzkumných směrů byl proces zpracování priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací v roce 2008, do kterého byli intenzivněji než v předchozích letech zapojeni zástupci aplikační sféry.

Výstupem tohoto procesu byla identifikace osmi směrů, které jsou podrobněji uvedeny v samostatné části národní politiky. Přesto je do budoucna potřebné věnovat zvýšenou pozornost správné metodice procesu přípravy priorit aplikovaného výzkumu, jejich vazbám na potřeby společnosti a zajištění přímé návaznosti programů veřejné podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na identifikované priority.

Cíl 3: Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVaI

Podpora vzniku a rozvoje velké infrastruktury pro VaVaI patří mezi významné cíle Reformy a legislativně je upravena v novele zákona č. 130/2002 Sb. Ve vazbě na tyto dokumenty a v souladu s Meziresortní koncepcí podpory velkých infrastruktur pro VaV do roku 2015, připravenou MŠMT, bude výstavba velké infrastruktury podporována z OP VaVpl a na území Prahy z OP Konkurenceschopnost a především z národního programu Investiční rozvoj výzkumu a vývoje. Při budování velké infrastruktury bude zdůrazňována zejména vazba na priority udržitelného rozvoje ČR, udržitelné financování, vazba na velké evropské infrastruktury pro výzkum a zapojení do vzdělávání výzkumníků a studentů. Provoz velké infrastruktury bude v souladu s výše zmíněnou koncepcí MŠMT financován z institucionální podpory, účelové podpory, z prostředků mezinárodních programů pro výzkum a ze soukromých prostředků.

Hlavní princip Návaznost na politiky (koncepce) pro jiné oblasti

Priority, cíle a aktivity stanovené v NP VaVaI, jakožto základním strategickém dokumentu pro

rozvoj společnosti založené na tvorbě a využívání znalostí, budou reflektovány v dalších koncepčních a politických dokumentech vytvořených pro rozvoj dílčích oblastí. Úzká vazba NP VaVaI (na věcné úrovni i na úrovni institucionálního zabezpečení) je vyžadována především se vzdělávací politikou, neboť oblast vzdělávání je klíčovým prvkem a předpokladem rozvoje znalostní společnosti.

Při realizaci NP VaVaI je však také důležitá návaznost a koordinace s průmyslovou politikou, regionální politikou a dalšími oborovými koncepcemi (zdravotnictví, obrana, bezpečnost, energetika, ochrana životního prostředí, zemědělství, kultura a další). Příprava strategií a politických dokumentů jednotlivých resortů je v ČR realizována do značné míry izolovaně bez vzájemné věcné a časové návaznosti, což se odráží ve značné nekoordinovanosti při formulaci hospodářsko-politických opatření a jejich realizaci. Proces přípravy koncepčních dokumentů mnohdy postrádá systematické vyhodnocování vývojových trendů a dopadů předchozích politik a nové koncepce jsou utvářeny na základě ad hoc zadání. Pokud je realizace koncepčních dokumentů vůbec vyhodnocována, potom převážně jen formálně, skutečné přínosy realizovaných opatření nejsou hodnoceny pomocí vhodných souborů indikátorů a nejsou prováděny odpovídající aktualizace.

Cíl 8: Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech

Vzhledem k tomu, že kromě NP VaVaI jsou strategie a koncepce se vztahem k rozvoji znalostní společnosti vytvářeny také na úrovni jednotlivých resortů, je důležité posilovat synergie vyplývající z realizace těchto koncepcí. Cílem proto je účinně koordinovat činnosti jednotlivých subjektů veřejné správy, implementačních agentur a dalších poskytovatelů veřejné podpory VaVaI tak, aby se jednotlivá opatření účelně doplňovala a synergicky přispívala k růstu konkurenceschopnosti české ekonomiky a kvality života obyvatel ČR.

A 8-1: Posílit roli koordinačního orgánu při přípravě a naplňování politik a koncepcí zaměřených na oblast VaVaI.

Termín: průběžně; Odpovědnost: vláda na návrh RVV a Národní ekonomická rada vlády (NERV)

Koordinace v oblasti tvorby a realizace politik se vztahem k rozvoji znalostní společnosti bude založena především na vytvoření institucionálních a metodických vazeb. Klíčová je přitom úzká vazba politiky VaVaI a vzdělávací politiky založená na intenzivní spolupráci odpovědných orgánů na ústřední úrovni státní správy. Důležité je však také zajistit koordinaci aktivit realizovaných v rámci NP VaVaI s průmyslovou, regionální a sociální politikou a koncepcemi zaměřenými na oblast VaVaI (např. zdravotnictví, obrany, bezpečnosti, zemědělství aj.). Významnou roli při koordinaci orgánů odpovědných za politiky v těchto oblastech bude mít nově zřízený koordinační orgán, který kromě přípravy politiky VaVaI bude odpovědný i za koordinaci veřejné podpory VaVaI ve všech relevantních oblastech.

A 8-2: Posílit tvorbu a využívání analýz a podkladových studií pro přípravu koncepčních dokumentů i v navazujících politikách.

Termín: od 2009; Odpovědnost: do 2012 RVV, od roku 2013 nově zřízený koordinační orgán

Při vytváření všech strategických a koncepčních dokumentů v navazujících oblastech budou důsledně využívány jak výsledky hodnocení, analýzy a další podkladové studie charakterizující stávající stav, tak i výhledové studie využívající moderních metod (např. foresight). Dále bude podporován výzkum zaměřený na vzájemné působení sociální, hospodářské a environmentální problematiky se zvláštním zřetelem na průběžnou podporu rozhodování veřejné správy. Tyto aktivity budou zajišťovány jednotlivými poskytovateli, kteří mohou pro tyto účely využít nezávislou odbornou organizaci, jejíž činnost bude podporována z prostředků nově zřízeného koordinačního orgánu.

Pokud jde o hlavní princip Periodická hodnocení průběhu Reformy, plnění NP VaVaI a systému veřejné podpory, konstatuje se zde, že hodnocení systému VaVaI v ČR není prováděno systematicky, má spíše administrativní charakter a nová opatření v politice VaVaI jsou formulována bez dostatečného vyhodnocení dopadů opatření předchozích. V ČR rovněž chybí dlouhodobé finanční zajištění pro nezávislou odbornou instituci, která by průběžně vyhodnocovala dopady politik a veřejné podpory

Verze: 30. 11. 2015

v oblasti VaVal a na základě zevrubných analýz připravovala podklady pro modifikaci stávajících či tvorbu nových opatření, lepší zaměření veřejné podpory VaVal i pro celkové strategické řízení VaVal na národní úrovni.

Cíl 9: Důsledně hodnotit systém VaVal

Cílem je zavést systém pro kontinuální hodnocení VaVal v ČR na všech úrovních, který bude zajišťovat dostatečnou efektivitu veřejných prostředků investovaných do VaVal. Současně bude pro toto hodnocení vytvořeno institucionální zázemí obsahující jasné vymezení odpovědností.

A 9-1: Průběžně vyhodnocovat plnění Reformy systému VaVal a NP VaVal a dopady jejich dílčích opatření na stanovené cíle

Termín: od 2009; Odpovědnost: do 2012 RVV, od roku 2013 nově zřízený koordinační orgán

Prvním krokem v zavedení systému kontinuálního hodnocení VaVal je vyhodnocení průběhu a dopadu Reformy, která byla schválena vládou v březnu 2008 a jejíž splnění je základním předpokladem pro úspěšnou realizaci NP VaVal. Nezbytné je systematicky monitorovat a hodnotit jednotlivá realizovaná opatření, jejich vzájemné vazby a dopady na zabezpečení cílů stanovených v Reformě (tj. nikoli pouze administrativní hodnocení). V návaznosti na hodnocení Reformy bude stejným způsobem také průběžně hodnocena implementace a plnění všech opatření stanovených v NP VaVal, přičemž důraz bude položen na hodnocení dopadu jednotlivých opatření pro splnění stanovených cílů.

Hodnocení plnění NP VaVal bude probíhat kontinuálně (termíny a odpovědnosti jsou uvedeny u jednotlivých opatření). Vládě bude první hodnocení předloženo v r. 2011/2012 (v návaznosti na výsledky mezinárodního auditu VaVal), v němž bude stanoven také další postup implementace NP VaVal. Současně s NP VaVal budou rovněž důsledně hodnoceny všechny relevantní průřezové a odvětvové politiky (resp. strategie a koncepce) a strategie vytvořené na úrovni krajů (regionů). V souvislosti s naplňováním NP VaVal a přípravou nových strategických dokumentů pro tuto oblast bude rovněž posílen význam systematického hodnocení, analýz a výhledových studií pro politiku VaVal tak, aby byl důsledně zajištěn kontinuální proces od evaluace, přes analýzu, výhledové studie až po stanovení koncepce, včetně zajištění vazeb mezi jednotlivými aktivitami.

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 - 2011

Vláda schválila první soubor Dlouhodobých základních směrů výzkumu v roce 2005 a aktualizované směry v roce 2006. Oba soubory dlouhodobých základních směrů byly ještě příliš široké a jejich převod do navazujících programů výzkumu nebyl příliš úspěšný. Do přípravy obou návrhů Dlouhodobých základních směrů výzkumu nebyla v dostatečné míře zapojena uživatelská sféra. Dlouhodobé základní směry výzkumu byly někdy chybně interpretovány tak, že platí i pro základní výzkum.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V zahraničních koncepčních dokumentech o VaV se uvádí nutnost vytvářet kritická množství zdrojů. RVV opět prostřednictvím odborných komisí připravila nový soubor priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, který byl předložen jako součást návrhu NP VaVaI. Při přípravě byly využity i zkušenosti s přípravou a využitím dvou předcházejících souborů základních směrů výzkumu. Jednotlivé priority předkládaného návrhu prioritních směrů aplikovaného výzkumu jsou zpracovány podle jednotné osnovy.

Bylo zachováno osm prioritních směrů z Dlouhodobých základních směrů výzkumu (Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje, Molekulární biologie a biotechnologie, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnost a obrana, Priority rozvoje české společnosti). Poskytovatelé podpory měli při rozhodování o podpoře aplikovaného výzkumu vycházet z těchto prioritních směrů. Prioritní směry měly být základním zadáním pro programy výzkumu, které bude koordinovat Technologická agentura ČR.

Bylo stanoveno, že RVV předloží vládě v roce 2011 nový soubor priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. V souladu s principy a cíli návrhu NP VaVaI se předpokládala ještě větší koncentrace a omezení počtu priorit a těsnější návaznost na potřeby socioekonomického rozvoje. V návrhu priorit měly být zohledněny i případné změny koncepce udržitelného rozvoje (tj. socio-ekonomického a environmentálního rozvoje) po překonání ekonomických dopadů globální finanční krize a stabilizaci české ekonomiky.

V usnesení vlády bylo uloženo realizovat Národní politiku výzkumu a priority a předložit do 30. 11. 2012 průběžnou zprávu o plnění Národní politiky výzkumu.

V roce 2011 schválila vláda Petra Nečase **Principy pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**, a to na základě opatření z Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na ČR na léta 2009 až 2015 přehodnotit dosavadní Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací tak, aby více odpovídaly potřebám udržitelného rozvoje ČR.

Principy pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací mají 10 stran, Metodický postup přípravy národních priorit má 9 stran.

Jak poukazuje NP VaVaI, dosavadní priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací byly formulovány z hlediska cílů velmi neurčitě a zahrnovaly příliš široké spektrum výzkumných oborů, které mnohdy nedostatečně odrážely potřeby společnosti ČR. Tato skutečnost je důsledkem několika faktorů: (1) priority byly připravovány převážně těmi aktéry, kteří VaVaI provádějí bez výraznější účasti aplikační sféry; (2) priority nebyly vytvářeny v návaznosti na celospolečenské potřeby; (3) v prioritách nebyly dostatečně zohledněny materiální a personální kapacity potřebné pro jejich realizaci; (4) nebyly jasné stanoveny cíle a přínosy VaVaI realizovaného v rámci takto definovaných priorit.

Programy formulované ve vazbě na tyto priority tak neumožnily dostatečné zacílení veřejné podpory na výzkumné oblasti, které účinně reagují na identifikované potřeby společnosti. Programy VaVaI,

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

prostřednictvím nichž se poskytuje značná část účelové podpory, se sice zpravidla odkazují na stávající priority, avšak skutečná vazba těchto programů na priority je nezřídka spíše formální. To je dáno příliš širokým zaměřením stávajících priorit, kdy v podstatě každý program VaVal lze označit jako program řešící prioritní problematiku. Důsledkem široce zaměřených priorit je také značná tematická roztržitost současného systému podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v ČR a nedostatečná strategická orientace na potřeby společenského a hospodářského rozvoje ČR

Bylo určeno, že Priority budou stanoveny ve formě dlouhodobých cílů, jichž má být prostřednictvím aktivit VaVal dosaženo ve vazbě na potřeby udržitelného rozvoje ČR. Priority tak musí odpovídat současným nebo budoucím potřebám ČR, tj. VaVal realizovaný v rámci těchto Priorit musí směřovat k eliminaci existujících či potenciálních problémů nebo k využití budoucích příležitostí české společnosti. Prioritami tedy nebudou, tak jako doposud, konkrétní výzkumné obory, nýbrž dlouhodobé cíle odpovídající potřebám společnosti, jichž má být prostřednictvím VaVal dosaženo.

Těchto cílů bude možné přitom dosáhnout prostřednictvím VaVal v různých oborech a jejich kombinací. Kromě důsledného zaměření na potřeby ČR vytváří tento přístup významné předpoklady pro zajištění multidisciplinarity VaVal, která je v současné době v řadě aplikačních sektorů významným (a často i jediným) předpokladem pro dosažení skutečného pokroku a která není v současných prioritách aplikovaného VaVal zdůrazňována.

Identifikované Priority budou tvořit dlouhodobé úkoly pro VaVal, které budou sledovány v horizontu 15 až 20 let. Pro každou Prioritu budou stanoveny operativní cíle, kterých je zapotřebí průběžně dosáhnout pro její naplnění. Tyto cíle budou pro každou Prioritu stanoveny ve vhodně zvolených časových horizontech (např. po 4 letech) a budou přímo tvořit východisko pro formulaci tematických programů VaVal.

Stejně jako v případě Priorit budou i pro operativní cíle definovány indikátory umožňující kontrolu jejich naplňování. **Nejpozději jeden rok před ukončením platnosti tematických programů bude vždy uskutečněno jejich průběžné vyhodnocení.** To bude promítnuto do úprav navazujících operativních cílů (průběžných stavů) pro naplňování stanovených Priorit. Na základě úpravy navazujících operativních cílů budou formulovány tematické programy na další období.

Za účelem koordinace, jednotného procesu implementace a efektivní koncentrace prostředků na Priority budou tematické programy vyhlášovány a implementovány zejména Technologickou agenturou ČR a v určitém rozsahu i Grantovou agenturou ČR. Priority však budou reflektovány i v programech vyhlášených ostatními poskytovateli účelové podpory. Zbývající část účelových prostředků bude alokována na programy tematicky neorientované (kde bude obsažena i významná část účelové podpory základního výzkumu) či zaměřené na témata, která nejsou považována z hlediska identifikovaných potřeb české společnosti za prioritní. Tyto programy účelové podpory budou implementovány všemi poskytovateli účelové podpory VaVal. Priority budou především využívány pro zaměření programů VaVal, tedy pro účelovou podporu.

Verze: 30. 11. 2015

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Nezbytné bude promítnout tyto Priority i do poskytování institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací, a to tak, že dojde ke změně systému hodnocení VaVal a metodika hodnocení výsledků VaVal bude při vlastním hodnocení zohledňovat i tyto Priority, resp. zda a do jaké míry hodnocené výsledky naplňují definované Priority.

Současně s Prioritami budou navržena i nezbytná systémová opatření, která napomohou efektivnímu využití veřejných prostředků ve vazbě na identifikované Priority. Tato opatření budou zapracována do NP VaVal při její aktualizaci v roce 2012.

V usnesení vlády byl uložen úkol předložit návrh národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vládě do 30. 6. 2012.

V témže roce 2011 schválila vláda Petra Nečase **Národní inovační strategii České republiky**. Tato Národní inovační strategie ČR (NIS) vznikla na základě usnesení vlády č. 77/2011, kterým vláda uložila ministru průmyslu a obchodu a ministru školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat jako součást strategie mezinárodní konkurenceschopnosti inovační strategii ČR, navazující na dokument Unie inovací. NIS je tedy společným dokumentem MŠMT a MPO, který navazuje na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti a vychází z analýzy inovačního prostředí ČR zpracované Technologickým centrem AV ČR. NIS má 40 stran včetně příloh. Obsahuje globální cíl, 5 strategických cílů, 4 prioritní osy a 64 cílů.

Strategické cíle NIS:

1. Zvyšovat motivaci a rozvíjet kompetence firem vedoucí k jejich posunu na trzích směrem k inovačním lídrům
2. Dosáhnout a/nebo udržet excelenci ve vybraných oblastech výzkumu a soustavně zvyšovat kvalitu výzkumu v ostatních oblastech
3. Zlepšit kvalitu vzdělávání a vzdělávacího systému
4. Zvýšit kvalitu a rozsah služeb poskytovaných zprostředkujícími a podpůrnými institucemi
5. Zlepšit klíčové vazby (nejen spolupráci) mezi jednotlivými prvky inovačního systému

Prioritní osy NIS:

1. Prioritní osa Excelentní výzkum
2. Prioritní osa Rozvoj spolupráce pro transfer znalostí mezi podnikovým a akademickým sektorem
3. Prioritní osa Inovační podnikání
4. Prioritní osa Lidé: hlavní nositelé nových nápadů a iniciátoři změn

Prioritní osa 1: Excelentní výzkum

Část Efektivní využívání veřejných prostředků na výzkum a vývoj

Problémem je nedostatečná prioritizace aplikovaného VaV podporovaného z veřejných zdrojů v ČR. ČR jako malá země se dnes snaží realizovat výzkum ve většině výzkumných oblastí, což brání potřebné koncentraci zdrojů pro dosažení světové excelence ve vybraných oborech (kde máme reálnou šanci této úrovně dosáhnout). Současné stanovení priorit aplikovaného VaV v ČR je příliš obecné a široké, často sleduje více tradiční klasifikaci průmyslových oborů nebo vědních disciplín než problémovost a potřebu mezioborových řešení. Mezi navrhované cíle pro naplnění priority patří:

- Zjednodušit a zpřehlednit organizační strukturu systému podpory VaV z veřejných prostředků a zajistit koordinovanou implementaci všech podpůrných nástrojů na všech úrovních
- Stanovit strategické priority orientovaného VaV, do kterých bude přednostně směřována veřejná podpora. Tyto priority musí, podobně jako v celé řadě dalších zemí, odpovídat současným nebo budoucím socioekonomickým potřebám ČR a být koordinovány (nikoliv pasivně přejímány) s evropskými prioritami. Stanovené priority musí být zapracovány do všech relevantních nástrojů podpory VaV.

Část Špičkové výzkumné infrastruktury

Problematickým místem je dlouhodobá udržitelnost těchto infrastruktur, neboť tyto subjekty budou muset pro svoji činnost kromě veřejných prostředků účinným způsobem získávat i finanční prostředky ze soukromých a zahraničních zdrojů. Značným problémem může být i nedostatek kvalitních výzkumných pracovníků, kteří budou v těchto výzkumných infrastrukturách působit. Negativně se může projevit i nedostatek technických pracovníků s vysokoškolským vzděláním pro provádění a přípravu experimentů pro uživatele těchto zařízení.

3. Prioritní osa Inovační podnikání

Část Kvalitní foresight: zdroj strategických informací pro podnikání

Tak jako dlouhodobě úspěšné firmy mají rozvinutý systém, který funguje jako „radar“ pro včasnou identifikaci nových příležitostí a vznikajících rizik, podobný „radar“ by měl být i součástí strategie podpory na inovacích založené konkurenceschopnosti ČR. Tuto funkci by měl plnit propracovaný systém foresightu zajišťovaného agenturou financovanou z veřejných zdrojů. Je třeba zdůraznit, že systém by tento úkol měl plnit opakovaně. V ideálním případě se měly výstupy foresightu stát nedílnou součástí podkladů pro stanovování priorit podpory orientovaného výzkumu, inovací a podnikání.

V usnesení vlády bylo uloženo aktualizovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 v souladu s NIS a předložit ji vládě do 31. 12. 2012 a ministrům školství, mládeže a tělovýchovy a průmyslu a obchodu realizovat NIS.

Verze: 30. 11. 2015

Návazně byly předloženy vládě pro informaci Zpráva o průběhu implementace NIS v 1. pololetí roku 2012 (22. 8. 2012), Zpráva o průběhu implementace NIS ve 2. pololetí roku 2012 (13. 2. 2013) a NIS ČR – zpráva o implementaci za 1. pololetí roku 2013 (16. 10. 2013).

V roce 2012 schválila vláda Petra Nečase **Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací** (dále také Priority VaVal) , a to na základě Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 a Principů pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Uvádí se zde, že zkušenosti se stávajícími prioritami aplikovaného VaVal od roku 2009 ukazují, že původně definované priority de facto zahrnují všechny oblasti VaVal, které jsou v ČR realizovány. Rovněž s ohledem na změny v evropských politikách je zřejmé, že stávající priority již nekorespondují s potřebami české společnosti, se současnou ekonomickou situací a ani s novými prioritními oblastmi Evropské unie.

Stávající priority aplikovaného VaVal (Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje, Molekulární biologie a biotechnologie, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnost a obrana, Priority rozvoje české společnosti) nejsou definovány jako cíle, ale jako oblasti zájmu. Hlavním nedostatkem těchto priorit je především to, že v průběhu jejich vzniku, kdy se na jejich tvorbě podíleli především aktivní účastníci VaVal, byly tyto priority sestaveny ze všech známých oblastí a prioritou je prakticky cokoliv bez ohledu na to, zda se jedná o problematiku společensky vyžadovanou a následně společností využitelnou, nebo zda má ČR dostatečný personální či technický potenciál k řešení takových témat.

Posouzením stávajícího stavu je možné konstatovat, že při přípravě návrhu výdajů na VaVal ze státního rozpočtu ČR nejsou priority de facto zohledňovány, resp. stávající priority aplikovaného VaVal ani neumožňují jejich zohlednění. Při přípravě programů VaVal pro poskytování účelové podpory VaVal je zohledňován především resortní individuální přístup, upřednostňující zejména potenciál resortních pracovišť VaVal (státní příspěvkové organizace a veřejné výzkumné instituce zřízené příslušným ministerstvem – poskytovatelem účelové podpory) bez vazeb na společenské potřeby a průřezové problematiky. V rámci poskytování institucionální podpory pak nejsou priority zohledňovány vůbec.

Hlavním přínosem a smyslem formulace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací mělo být strategické orientování části (zejména aplikovaného, ale také části základního) národního VaVal do oblastí, které napomohou řešit zásadní současné a předvídatelné budoucí problémy a výzvy ČR a umožní využít potenciální příležitosti pro vyvážený rozvoj ČR. Nově jsou Priority VaVal stanoveny jako určitý konkrétní předmět státního a veřejného zájmu, který je kombinací dlouhodobého cíle a multioborového zaměření, je celospolečensky uplatnitelný a žádoucí, pro jeho dosažení má Česká republika dostatečné materiální a personální podmínky, je v dlouhodobém horizontu řešitelný, a je dosažitelný prostřednictvím aktivit VaVal.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Aplikací nových Priorit VaVaI dojde k efektivnějšímu využívání veřejných prostředků na účelovou podporu VaVaI, která tak bude lépe odpovídat klíčovým potřebám rozvoje české společnosti. Národní priority, které jsou navrženy na období do roku 2030, se nově stanou součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací a budou následně využívány při přípravě programů VaVaI pro poskytování účelové podpory a budou promítnuty částečně i do poskytování institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací. Identifikované priority budou rovněž vhodným základem pro zacílení podpory ze strukturálních fondů EU v novém programovacím období po roce 2013.

V souvislosti s národními prioritami se navrhuje i řada systémových opatření, jejichž realizace je významným předpokladem naplnění stanovených prioritních cílů.

Materiál má 32 stran a dalších 163 stran v 7 přílohách. Národní priority obsahují 6 prioritních oblastí, 24 oblastí, 78 podoblastí a 171 cílů. Národní priority mají tyto části: Úvod, Východiska pro přípravu priorit VaVaI, Priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Vazby mezi prioritními oblastmi, Systémová opatření a průběžné hodnocení, Výdaje na realizaci priorit VaVaI, Přílohy - Složení koordinační rady expertů, expertních panelů a panelů poskytovatelů, Podrobné specifikace jednotlivých prioritních oblastí.

Prioritní oblasti a oblasti:

- I. Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech
- II. Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- III. Prostředí pro kvalitní život
- IV. Sociální a kulturní výzvy
- V. Zdravá populace
- VI. Bezpečná společnost

Vazby mezi prioritními oblastmi

Přestože Národní priority orientovaného VaVaI, resp. jednotlivé prioritní oblasti stanovené ve vazbě na základní společenské výzvy byly koncipovány do značné míry tak, aby nedocházelo k jejich překryvům, je zřejmé, že mezi jednotlivými prioritními oblastmi existují silnější či méně silné vazby. Proto také mezi prioritními cíli stanovenými v jednotlivých prioritních oblastech lze nalézt určité návaznosti. Tyto vazby je nezbytné zohlednit především při tvorbě programů VaVaI směřujících k dosažení prioritních cílů tak, aby podpora pokrývala související cíle vždy komplexně.

Systémová opatření a průběžné hodnocení:

V souvislosti s Prioritami VaVal se navrhuje řada systémových opatření, jejichž realizace je významným předpokladem naplnění stanovených prioritních cílů. Některá z navržených systémových opatření mají obecnou platnost pro všechny prioritní oblasti, jiná jsou specifická pro konkrétní prioritní oblasti. Systémová opatření, která mají obecnou platnost pro většinu prioritních oblastí, lze rozdělit do 4 skupin:

- Prostředí pro VaVal (Zajistit stabilitu prostředí pro VaVal, Zvýšit efektivitu a kvalitu veřejných služeb, veřejné správy a veřejných politik, Zajistit strategické řízení VaVal v ČR, Zajistit otevřený a flexibilní trh práce)
- Státní intervence v oblasti VaVal (Podporu z veřejných zdrojů přednostně směřovat na stanovené prioritní oblasti, Podporovat a realizovat projekty, které mají největší potenciál k dosažení stěžejních cílů, Podporovat inovační proces jako celek, Posílit spolupráci mezi akademickým výzkumem, vysokými školami, aplikovaným výzkumem a aplikační sférou, Důsledně ex ante a ex post hodnotit programy a podpořené projekty, V podporovaných projektech položit důraz na diseminaci jejich výsledků, včetně popularizace)
- Zajištění kvalifikovaných lidských zdrojů pro VaVal (Zvýšit kvalitu vzdělávání na všech stupních škol, Sledovat a vyhodnocovat kvalitu vzdělávání na všech úrovních, Rozvíjet systém celoživotního vzdělávání podle potřeb znalostní společnosti, Vytvářet účinné programy mobility, Účinně využívat finančních prostředků ze strukturálních fondů pro zlepšení kvality lidských zdrojů)
- Zajištění vazeb na mezinárodní aktivity VaVal ve stanovených prioritních oblastech (Využívat velké výzkumné infrastruktury v zahraničí, Podporovat zapojení výzkumných týmů z ČR do mezinárodního výzkumu)

Prostředí pro VaVal

Zvýšenou pozornost je zapotřebí věnovat efektivitě mechanismů tvorby a uplatnění veřejných politik, které představují významný aspekt stability vztahu státu a prostředí pro VaVal. Zvýšení kvality veřejných politik a veřejné správy rovněž vyžaduje průběžné vyhodnocování jejich efektivity a dopadů, a to s využitím moderních principů jako evidence-based policy, ex-post evaluace apod. Kromě vytvoření stabilního prostředí je dalším významným předpokladem zajištění účinného strategického řízení a koordinovaného financování VaVal.

Strategický přístup uplatňovaný v politice VaVal vyžaduje průběžné vyhodnocování souboru výzkumných priorit ve vazbě na aktuální a potenciální společenské výzvy a implementaci postupných změn financování ve vazbě na stanovené priority. Zároveň musí být zajištěno, aby změny financování nezpůsobily destabilizaci systému VaVal. S ohledem na existenci vazeb mezi jednotlivými prioritními oblastmi, je rovněž nutné koordinovat přípravu programů, kterými bude podporován VaVal směřující ke splnění prioritních dílčích a stěžejních cílů. K dosažení synergie přispěje i účinnější koordinace sektorových politik na regionální, národní i mezinárodní úrovni.

V usnesení vlády bylo uloženo realizovat Priority v rámci své působnosti, zejména při přípravě nových programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, zpracovat podrobný návrh implementace Priorit v kontextu již schválených strategických dokumentů z oblasti výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vč. způsobu kontroly a vyhodnocování její realizace a předložit jej vládě ke schválení do 30. 6. 2013, zohlednit Priority při aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 – 2015 a při přípravě návrhů výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2014 a dále a předkládat vládě zprávy o průběžném hodnocení plnění Priorit.

V tomtéž roce 2012 vzala na vědomí vláda Petra Nečase **Průběžnou zprávu o plnění Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015**. Z celkového počtu 35 aktivit Národní politiky bylo kladně hodnoceno plnění nebo průběh plnění přibližně u poloviny. Přesto hlavním závěrem, vyplývajícím z dosavadní realizace Národní politiky je, že přes řadu dílčích zlepšení a investiční i neinvestiční podporu VaVal v řádu desítek miliard korun ročně není posun v kvalitě VaVal a realizaci výsledků v praxi dostatečný. Průběžné vyhodnocení plnění Národní politiky je základem pro její aktualizaci. Zejména je třeba uvést ne/plnění těchto cílů:

Cíl 1: Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních

Cíl zahrnuje čtyři aktivity s plněním v letech 2009 až 2013. Je velmi široce zaměřen a zahrnuje kromě zavedení strategického řízení na ústřední úrovni státní správy i na úrovni jednotlivých výzkumných organizací také posílení manažerského řízení vysokých škol, podporu realizace a aktualizace NP VaVal ze státních prostředků i zahájení činnosti TA ČR. V rámci tohoto cíle se dařilo plnit některé dílčí aktivity, obtížné se jevílo splnění hlavního úkolu, kterým je zavedení strategického řízení založeného na důsledném a systematickém vyhodnocování dopadů NP VaVal a systematická analytická činnost.

Cíl 8: Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech

Tento cíl se skládá ze dvou aktivit a vyplývá z něj především úkol dbát na provázanost NP VaVal se strategiemi a koncepcemi jednotlivých resortů, implementačních agentur, veřejné správy a dalších poskytovatelů veřejné podpory.

První z aktivit bylo Posílit roli koordinačního orgánu při přípravě a naplňování politik a koncepcí zaměřených na oblast VaVal.

Termín: průběžně; Odpovědnost: vláda na návrh RVVI a Národní ekonomická rada vlády (NERV)

Aktivita není plněna. Kompetence za oblast tvorby strategií a politik VaVal jsou rozděleny mezi řadu ministerstev a dalších orgánů, což znesnadňuje strategický a komplexní přístup k tvorbě a implementaci

politiky VaVal, včetně zajištění provázaností mezi jejími jednotlivými segmenty. Mezi MŠMT a RVVI, které představují klíčové orgány ve tvorbě a implementaci politiky VaVal, neexistuje žádný formalizovaný koordinačně komunikační mechanismus, který by umožňoval bezprostřední přenos informací a přímou systematickou spolupráci při strategickém řízení systému VaVal v ČR.

Kromě rozdělení kompetencí mezi RVVI a MŠMT je problematickým místem také to, že RVVI, která je z hlediska kompetencí v oblasti správy a řízení systému VaVal nejvýznamnějším subjektem, má charakter odborného poradního orgánu vlády a má nedostatečný exekutivní aparát pro komplexní a účinné zajištění všech svých funkcí stanovených v zákoně o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Druhá aktivita má název Posílit tvorbu a využívání analýz a podkladových studií pro přípravu koncepčních dokumentů i v navazujících politikách.

Termín: od 2009; Odpovědnost: do 2012 RVVI, od roku 2013 nově zřízený koordinační orgán

Aktivita nebyla plněna. Kromě resortní koncepce MŠMT, neobsahují jednotlivé koncepce bližší využití či vazbu na strategii Evropa 2020, začleňování ČR do ERA či vazbu na nový rámcový program Horizont 2020, který bude zásadní pro podporu VaV v letech 2014 – 2020. Koncepce rovněž postrádají širší pohled z hlediska rozvoje dané oblasti v EU.

V usnesení vlády byl uložen úkol vládě do 31. 3. 2013 předložit návrh aktualizované Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020.

V roce 2013 schválila vláda Petra Nečase **Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020.**

Úkol aktualizovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 uložila vláda svým usnesením o Národní inovační strategii ČR. NIS si klade za úkol posílit význam inovací a využívat špičkových technologií jako zdrojů pro dlouhodobý hospodářský růst. Z tohoto úkolu vyplynula i potřeba vzájemně provázat Národní politiku a Národní inovační strategii a koordinovat je s doporučeními evropských strategických dokumentů Strategie Evropa 2020 a Unie inovací.

Závěrům těchto dokumentů odpovídaly nově přijaté či aktualizované národní strategické dokumenty např. Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, Národní inovační strategie, Národní program reforem a Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Všechny tyto dokumenty tvoří s doporučeními Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR výchozí koncepční rámec aktualizované Národní politiky.

Důvodem pro aktualizaci Národní politiky byla také potřeba uvést rozvoj VaVal v ČR do souladu s možnostmi státního rozpočtu. Hlavním cílem aktualizované Národní politiky bylo vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích. Materiál zastřešuje odpovídající

Evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

strategicko-koncepční dokumenty v ČR. **Oblast lidských zdrojů má v aktualizaci NP VaVal prioritní roli, protože mimo jiné úzce souvisí také s potřebou kvalitních výzkumných pracovníků pro současné i nově budované infrastruktury výzkumu a vývoje.**

Část implementační obsahuje opatření, která přispějí k realizaci stanovených cílů. Cíle stávající NP VaVal byly v aktualizované verzi přepracovány tak, aby odpovídaly aktuálním strategickým dokumentům.

Implementační část zahrnuje konkrétní opatření k realizaci cílů strategické části, které rovněž obsahují ukazatele, termíny a indikátory plnění. Na institucích, které jsou zodpovědné za plnění jednotlivých úkolů, je ponechána volba způsobu realizace jednotlivých opatření. Stanovením indikátorů plnění je odstraněn nežádoucí stav stávající NP VaVal, kdy z důvodů chybějících indikátorů bylo obtížné určit stav plnění opatření. V příloze dokumentu je připojena tabulka, která ukazuje převod cílů a opatření stávající politiky do aktualizovaného dokumentu.

Aktualizace Národní politiky má 45 stran včetně přílohy. Obsahuje vizi, hlavní cíl, 4 cíle, 13 dílčích cílů a 21 opatření. Aktualizace zahrnuje Výchozí rámec, Současný stav a výzvy pro aktualizovanou politiku VaVal, Strategickou část (Vize, Hlavní cíl, Cíle aktualizované NP VaVal), Implementační část (Finanční opatření, Systémová opatření, Hodnocení realizace aktualizované NP VaVal, Nároky a dopady na právní řád ČR, státní rozpočet ČR, ekonomiku ČR, společnost ČR, životní prostředí).

Cíle aktualizované NP VaVal:

- Kvalitní a produktivní výzkumný systém
 - i. Zajistit kvalitní lidské zdroje pro výzkum, vývoj a inovace
 - ii. Zajistit kvalitní a produktivní infrastrukturu
 - iii. Navyšovat prostředky na VaVal ze státního rozpočtu
 - iv. Zvýšit efektivitu využití veřejných prostředků na VaVal
 - v. Zvýšit otevřenost výzkumu a zlepšit mezinárodní spolupráci ve VaV
- Efektivní šíření znalostí a jejich využívání v inovacích
 - i. Zajistit efektivní přenos znalostí mezi výzkumnými organizacemi a inovujícími podniky
 - ii. Rozvíjet nástroje stimulující přenos znalostí z výzkumu do praxe
- Inovující podniky
 - i. Rozvíjet služby pro inovace v podnicích
 - ii. Zavést nástroje pro rozvoj inovací
 - iii. Stimulovat zahraniční investice do dlouhodobých strategických výzkumných inovačních aktivit v ČR

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Stabilní, efektivní a strategicky řízený systém VaVaI
 - i. Zefektivnit koordinaci v systému řízení VaVaI a zabezpečit personální kapacity odpovědných úřadů
 - ii. Posílit strategický přístup k tvorbě a implementaci politiky VaVaI
 - iii. Posílit aktivní participaci ČR na utváření Evropského výzkumného prostoru
- Současný stav a výzvy pro aktualizovanou politiku VaVaI
- Stabilní, efektivní a strategicky řízený systém VaVaI
- Koordinace v systému řízení VaVaI

V souvislosti s realizací Reformy výzkumu, vývoje a inovací byla v roce 2009 schválena novela zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterou byl snížen počet rozpočtových kapitol ve VaV z 22 na 11 a poskytovatelů podpory z 21 na 10. Nově byla zřízena Technologická agentura ČR, která převzala podstatnou část problematiky aplikovaného VaV od těch orgánů, které přestaly být poskytovateli. Další část problematiky převzali tři z poskytovatelů (MŠMT, MK a MV).

Třem poskytovatelům (MZ, MZe a MO) zůstala zachována jejich resortní problematika. Grantová agentura ČR se stala jediným poskytovatelem účelové podpory základního výzkumu a AV ČR zůstalo zachováno poskytování institucionální podpory organizacím ve své působnosti, stejně tak jako MPO (účelovou podporu průmyslového VaV poskytuje TA ČR). MPO zůstala rovněž zachována odpovědnost za podporu VaVaI ze strukturálních fondů EU (v období 2007 - 2014 OP PI, v období 2014 - 2020 OP PIK), včetně jejich spolufinancování. Z poslední jedenácté rozpočtové kapitoly ÚV ČR je financována pouze činnost RVVI, není tedy poskytovatelem.

Současně byly na RVVI převedeny některé strategické a koncepční úkoly spojené s přípravou a kontrolou realizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací a se zpracováním priorit VaVaI v ČR. MŠMT byly převedeny zbývající kompetence za oblast mezinárodní spolupráce ve VaV, včetně jednání s orgány a institucemi EU (a včetně OP VaVpl, resp. pro další období OP VVV). Nově MŠMT odpovídá za koncepci a realizaci podpory velkých infrastruktur pro VaVaI a podporu VO všech ústředních orgánů, které nejsou poskytovateli institucionální podpory.

Vzhledem k přechodným obdobím stanoveným zákonem byly jednotlivé aktivity převáděny postupně v letech 2010 až 2012, některé budou ukončeny až v dalších letech (např. postupně končící programy VaV, jako "TIP" MPO aj.). Současné rozdělení kompetencí v systému řízení VaVaI mezi RVVI, MŠMT a MPO sice klade nároky na koordinaci aktivit na národní a mezinárodní úrovni, ale je realitou, kterou nelze bez zásadní změny systému státní správy ČR změnit. S ohledem na rostoucí význam VaVaI v politikách EU, kde je tato problematika řešena v rámci souvisejících politik (vzdělávací, průmyslové, kohezní a dalších), je koordinace s evropskými politikami v oblasti VaVaI důležitým prvkem národní politiky VaVaI.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

a předpokladem pro předvídatelnost vývoje a financování politiky VaVal, včetně efektivního využívání evropských prostředků pro rozvoj výzkumných a inovačních aktivit v ČR.

Usnesením vlády ČR č. 936/2012 k návrhu opatření vlády ČR pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti bylo MŠMT uloženo vytvořit integrovaný systém řízení vědy (řízení ze strany státní správy – formy podpory VaVal, stimulace spolupráce VO a podnikové sféry, podpora rozvoje lidských zdrojů atd.).

V souvislosti s jeho zabezpečením je také nezbytné personálně posílit centrální orgány odpovědné za VaVal – zejména RVVI (resp. Úřad vlády ČR zabezpečující sekretariát RVVI), MŠMT a MPO.

Na základě aktuálního stavu byly definovány výzvy pro aktualizovanou NP VaVal:

- Upřesnit odpovědnosti ústředních správních úřadů, RVVI a poskytovatelů podpory VaVal tak, aby byla zajištěna efektivní realizace politiky VaVal na národní i mezinárodní úrovni.
- Zabezpečit v orgánech státní správy a dalších ústředních úřadech (zejména MŠMT, MPO, Úřad vlády ČR) personální kapacity pro zabezpečení tvorby politik a dlouhodobých strategií a kontrolu jejich realizace.
- Vytvořit funkční koordinační mechanismy v systému řízení VaVal.
- Posílit koordinaci při implementaci národních nástrojů politiky VaVal s nástroji implementovanými na úrovni EU (zejména rámcovými programy EU) i nástroji kohezní politiky EU s cílem zajištění efektivního využívání evropských a národních finančních zdrojů.

V souvislosti se **strategickým směřováním VaVal** bylo konstatováno, že se v ČR v posledních letech zvyšuje důraz na využívání analytických, výhledových a hodnotících studií. Přestože vzniká řada podkladových studií, tyto podklady nejsou dosud dostatečně zužitkovány veřejnou správou pro informovanou tvorbu politiky VaVal. Také hodnocení dopadů strategických a koncepčních dokumentů je prováděno jen v omezené míře. Důležitým rysem současných strategických a koncepčních dokumentů a politik je jejich orientace na řešení aktuálních nedostatků v inovačním systému, přičemž tyto dokumenty a politiky pouze v omezené míře zohledňují možné budoucí hrozby a výzvy. Resortní a regionální strategie nejsou dostatečně provázané s národními strategickými a koncepčními dokumenty, což se odráží mimo jiné v určité fragmentaci systému veřejné podpory VaV.

V souvislosti se strategickým směřováním jsou výzvami pro aktualizovanou NP VaVal:

- Posílit kontinuální sledování současných vývojových trendů a potenciálních trendů v budoucnosti.
- Zajistit provázání dlouhodobé strategie ČR v oblasti VaVal s dalšími rozvojovými politikami ČR.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Důsledně hodnotit přínosy a dopady politiky VaVal a efektivity systému veřejné podpory VaVal (hodnocení poskytovatelů).
- Zlepšit využívání všech podkladových studií pro strategické rozhodování v politice VaVal.

Implementační část

V implementační části jsou přehledně uvedena opatření, která přispějí ke splnění cílů stanovených v aktualizované NP VaVal. Pro větší přehlednost, jednodušší implementaci a kontrolu plnění jsou opatření koncipována tak, že svým zaměřením pokrývají konkrétní oblast. U každého opatření je stanoven termín jeho splnění, ukazatele plnění a konkrétní orgán, který je odpovědný za splnění opatření. Vzhledem k tomu, že řada opatření přispívá ke splnění více cílů aktualizované NP VaVal, je u každého opatření

specifikováno, na které cíle reaguje. U opatření je též uvedeno, zda navazuje na opatření navržená v původní NP VaVal z roku 2009, či zda se jedná o nové opatření. Vzhledem k tomu, že jde o Aktualizaci NP VaVal 2009 – 2015, jsou v implementační části uvedena opatření a akce, které lze realizovat do roku 2015. Navržená opatření jsou strukturována do dvou bloků – finanční opatření a systémová opatření, která jsou dále rozdělena podle svého zaměření do několika skupin:

1. Finanční opatření

- Státní rozpočet na VaVal a zajištění veřejných prostředků na splnění cílů aktualizované NP VaVal
- Programové nástroje

2. Systémová opatření

- Změny právních předpisů
- Řízení a koordinace systému VaVal
- Hodnocení VaVal

Hodnocení realizace aktualizované NP VaVal

Naplnění jednotlivých opatření bude vyhodnocováno podle příslušných ukazatelů plnění, které jsou uvedeny u každého opatření. Za celkové hodnocení plnění aktualizované NP VaVal je odpovědná RVVI. Pokrok v naplňování cílů aktualizované NP VaVal bude průběžně sledován RVVI s využitím kontextových indikátorů. Souhrnné vyhodnocení aktualizované NP VaVal bude provedeno RVVI v roce 2015. Do konce roku 2013 bude vytvořena metrika pro hodnocení realizace NP VaVal a budou stanoveny cílové hodnoty sledovaných kontextových indikátorů.

V usnesení vlády bylo uloženo realizovat aktualizovanou Národní politiku a předložit aktualizovanou Národní politiku vládě do 31. 12. 2015.

Verze: 30. 11. 2015

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V témže roce 2013 schválila vláda Jiřího Rusnoka **Implementaci Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**. Hlavním přínosem Priorit a jejich implementace je možnost strategicky orientovat národní výzkum, vývoj a inovace. Priority měly být využity pro lepší formulaci a zaměření programů VaVal, tedy především pro část účelové podpory VaVal, která tak bude důsledněji odpovídat klíčovým potřebám budoucího rozvoje české společnosti.

Priority jsou proto hlavním podkladem pro přípravu návrhu výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, ve kterém bude od roku 2015 stanovena výše výdajů na VaVal ve vazbě na prioritní cíle především v rámci účelové podpory. Implementace priorit respektuje také skutečnost, že definování Priorit neomezilo podporu či realizaci aktivit VaVal na jiné oblasti, avšak také u těch bude třeba zohlednit jejich vazby

na Priority. Priority jsou rovněž vhodným základem pro zacílení podpory ze strukturálních fondů EU v novém programovacím období po roce 2013.

V souvislosti s Prioritami i jejich implementací se navrhuje systémová opatření, jejichž realizací dojde k naplnění stanovených cílů. Odpovědnost za implementaci Priorit má především Rada pro výzkum, vývoj a inovace, avšak za realizaci v rámci jednotlivých programů VaVal je zodpovědný příslušný poskytovatel podpory na řešení projektů příslušných programů VaVal.

Základním cílem implementace Priorit je posílení konkurenceschopnosti a ekonomické síly sektoru, který vytváří na trhu uplatnitelné produkty, tvoří zaměstnanost a výrazným způsobem se podílí na tvorbě HDP. Smyslem dokumentu je vytvořit tematický a časový plán pro vyhlášení programů VaVal do roku 2030 v rámci účelové podpory ve vazbě na Priority a Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 jasným vymezením odpovědností jednotlivých poskytovatelů. Tento plán je pro všechny dotčené poskytovatele podpory VaVal a další subjekty systému VaVal závazný. Zároveň je formulován tak, aby navržená implementační struktura pro Priority byla dostatečně flexibilní a v případě změn ve struktuře ministerstev a příslušných agentur či v případě nutnosti reagovat na nové potřeby a cíle bylo možné pružně přizpůsobit odpovědnosti za implementaci Priorit těmto změnám bez nutnosti nového schvalování upraveného plánu implementace vládou.

Implementace Národních priorit má 17 stran včetně příloh. Obsahuje Úvod, Postup přípravy návrhu plánu implementace, Zásady implementace (Zásady koordinace při implementaci Priorit, Implementace Priorit v programech VaVal), Hodnocení celospolečenského přínosu při naplňování priorit, Možnosti financování priorit VaVal, Přílohy (Skupiny programů dle fáze realizace podle znění Návrhu výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015, Indikativní zaměření gescí ministerstev a dosavadní podpory poskytovatelů podle prioritních oblastí).

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUČNOST
www.esfcr.cz

V usnesení vlády bylo uloženo implementovat Národní priority v rámci své působnosti, a to zejména při přípravě nových programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, zpracovat hodnocení výsledků programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací po jejich ukončení, předkládat vládě v pětiletých intervalech zhodnocení aktuálnosti a relevance Národních priorit vzhledem k aktuálním potřebám rozvoje společnosti.

V roce 2014 schválila vláda Bohuslava Sobotky **Národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie)**. Národní RIS3 strategie je strategický dokument, jehož existence je předběžnou podmínkou pro uskutečňování intervencí ESIF v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací (OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Praha – pól růstu ČR). Cílem RIS3 strategie je efektivní zacílení finančních prostředků – evropských, národních a soukromých – na aktivity vedoucí k posílení inovační kapacity a do prioritně vytyčených perspektivních oblastí s cílem plně využít znalostní potenciál na národní i krajské úrovni a podpořit tak snižování nezaměstnanosti a posilování konkurenceschopnosti ekonomiky.

RIS3 strategie je v souladu s metodikou EK koncipována jako dlouhodobý „živý dokument“, kde hraje tzv. „entrepreneurial discovery process“ (tj. proces podnikatelského objevování nových příležitostí) v podobě inovačních platform významnou roli v jeho přípravě, pravidelné aktualizaci a řízení jeho implementace. Účelem inovačních platform je systematicky poskytovat podněty pro postupné zpřesňování oblastí specializace a pro adekvátní nastavování navrhovaných intervencí/opatření v RIS3. Předkládaná Národní RIS3 strategie byla zpracována v návaznosti na stávající strategické dokumenty ČR, a to především tyto: Národní inovační strategie České republiky, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020, Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Národní program reforem České republiky 2014 a další.

RIS3 strategie formuluje mimo jiné intervence a návrhy, jejichž účelem je zlepšit aplikační využití výzkumu a vývoje, zejména veřejného. Nejedná se o strategický dokument, jehož účelem by bylo ovlivňovat celou politiku výzkumu a vývoje v ČR. K tomu jsou určeny jiné strategické a koncepční dokumenty, zejména Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009 – 2015 a její aktualizace, a další. Regionální dimenze Národní RIS3 strategie je zajišťována 14 krajskými přílohami, které zpřesňují národní priority v návaznosti na specifika výzkumného a inovačního potenciálu daného kraje.

Smyslem krajských příloh je identifikovat zvláštnosti inovačních systémů v jednotlivých krajích, vysvětlit jejich souvislosti, a to s ohledem a důrazem na vlastní specifické projevy existující či potenciální specializace v krajích. Přes homogenitu hospodářství v ČR jsou regionální inovační systémy v jednotlivých českých krajích značně odlišné, a to nejenom strukturou/povahou jednotlivých částí inovačního systému, ale také institucionální vyvinutostí a zakotvením. Oba tyto důvody jsou silným argumentem pro navržení

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

specifických krajských intervencí, které budou reflektovat krajské zvláštnosti a budou doplňovat rozsáhlejší intervence realizované z národní úrovně.

Národní RIS3 strategie má celkem 169 stran včetně příloha. Obsahuje dlouhodobou vizi, 6 klíčových oblastí změn, 13 strategických cílů a 31 specifických cílů. Struktura materiálu je Úvod, Východiska strategie inteligentní specializace, Analytická část, Výzkumná a ekonomická specializace ČR, Návrhová část, Klíčové oblasti změn, Řízení a implementace Strategie inteligentní specializace (RIS3) na národní a krajské úrovni, Financování Národní RIS3 z operačních programů, Přílohy, Použitá literatura.

Znalostní domény jsou pro potřeby inteligentní specializace v podmínkách ČR definovány v souladu s definicí tzv. Key Enabling Technologies takto: pokročilé materiály, nanotechnologie, mikro a nanoelektronika, fotonika, pokročilé výrobní technologie, průmyslové biotechnologie. Současně však je potřebné další výzkum zaměřený na využití poznatků v těchto znalostních doménách orientovat na témata definovaná jak ze strany veřejného sektoru (zejména s ohledem na společenské výzvy), tak ze strany soukromých podnikatelských subjektů.

Tyto ryze technologické znalostní domény byly doplněny o společenskovední znalosti nezbytné pro netechnické inovace (tj. znalosti nutné pro identifikaci měnících se potřeb poptávky veřejného i soukromého sektoru, zejména znalostí společenskovedních, které tvoří základní předpoklad pro marketingové, organizační inovace, a obecně pro řízení inovací). Netechnické inovace jsou klíčovou znalostí nutnou pro definování problémů, k jejichž řešení může technologická znalost přispět a svou povahou tak tvoří průřezovou znalostní doménu relevantní pro většinu aplikačních oborů (v průmyslu, službách, ve veřejném i soukromém sektoru).

Dále byla také doplněna doména znalostí pro digitální ekonomiku a kulturní a kreativní průmysly. Pro potřeby strategie inteligentní specializace jsou mezi znalosti pro kulturní průmysly zařazeny znalosti a dovednosti v oblasti užitého a průmyslového designu, vizuálních (grafický a módní design, malířství, apod.) a múzických umění (hudba, tanec apod.) a znalosti a dovednosti v oblasti tradiční i moderní živé kultury s využitím v kulturních průmyslech. Mezi znalosti pro digitální ekonomiku pak jsou zařazeny znalosti pro nová média, nakladatelství a média, zpracování a práci s digitálním obsahem, a pro audiovizuální tvorbu.

V usnesení vlády bylo uloženo vycházet ze Strategie a implementovat ji, zajistit nastavení systému implementace Strategie v závislosti na schválení operačních programů ESIF, pro něž představuje Strategie předběžnou podmínku, zpracovat a vládě do 30. 6. 2015 předložit Plán implementace Strategie a v každém následujícím roce předložit vládě do 31. 3. jeho aktualizaci a zpracovávat hodnocení Strategie nebo jejích dílčích částí či jednotlivých intervencí, a to nejméně jednou za dva roky zpravidla v předstihu před aktualizací Strategie s tím, že první hodnocení bude vládě předloženo ke dni 30. 6. 2017.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V roce 2015 byl předložen pro informaci na jednání vlády **Implementační plán – Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky – 2015 – 2016**. Implementační plán Národní RIS3 strategie svým obsahem navazuje a rozpracovává schválenou Národní RIS3 strategii. Shrnuje informace o intervencích plánovaných na dobu nejméně jednoho roku a zahrnuje intervence plánované ve výzvách operačních programů i v národních programech podpory VaVaI. Implementační plán RIS3 se bude do budoucna průběžně aktualizovat a doplňovat. Na podzim roku 2015, po jednání s klíčovými partnery, měl být Implementační plán RIS3 doplněn o informace o dalších finančních zdrojích v programech národních, krajských a celoevropských.

Implementační plán Národní RIS3 strategie má 99 stran. Skládá se z těchto částí: Úvod, Proces zpracování a schvalování Národní RIS3 strategie, Plnění RIS3 předběžné podmínky v ČR, Institucionální řízení a implementace Národní RIS3, Návrh opatření na implementaci Národní RIS3, Systém monitorování Národní RIS3, Systém hodnocení Národní RIS3, Systém financování Národní RIS3, Přílohy. Návrh opatření na implementaci Národní RIS3 obsahuje vazby specifických cílů jednotlivých operačních programů na specifické cíle Národní RIS3 strategie a harmonogramy výzev na rok 2015 příp. 2016.